

Občina Idrija
Mestni trg 1
5280 Idrija

DODATEK ZA PRESOJO SPREJEMLJIVOSTI VPLIVOV IZVEDBE PLANOV NA VAROVANA OBMOČJA

---

za
OPPN ZA ŠIRITEV PRIDOBIVALNEGA PROSTORA
KAMNOLOMA KRESOV GRİČ

DODATEK ZA PRESOJO SPREJEMLJIVOSTI VPLIVOV IZVEDBE PLANOV NA VAROVANA OBMOČJA

Domžale, junij 2018

Pobudnik:	DOLOMIT, Kosmač Janko s.p. Zadlog 27 5274 Črni vrh nad Idrijo
Ime plana:	ŠIRITEV PRIDOBIVALNEGA PROSTORA KAMNOLOMA KRESOV GRIČ
Ime dokumenta:	Dodatek za sprejemljivost vplivov izvedbe planov na varovana območja za OPPN za širitev pridobivalnega prostora kamnoloma Kresov grič
Številka projekta:	329/18
Vodja projekta:	Tanja Sunčič, univ. dipl. biol.
Podpis in žig:	
Sodelovali:	<u>Ipsum d.o.o.</u> Nataša Zupančič, univ. dipl. biol. Ivo Kejžar, univ. dipl. inž. kem. (IZS TK-0582) Aleksander Jenko, univ. dipl. inž. gozd.
Ključne besede:	Občinski podrobni prostorski načrt občine (OPPN), občina Idrija, okoljski cilji, vpliv OPPN, omilitveni ukrepi, poselitveno območje, tla, voda, hrup, odpadki, kulturna dediščina, narava, biotska raznovrstnost

KAZALO VSEBINE

1. UVOD	5
2. IME IN KRATEK OPIS PLANA	6
3. PODATKI O PLANU OZ. S PLANOM NAČRTOVANIH POSEGIH V NARAVO	7
3.1 OBMOČJE, KI GA ZAJEMA PLAN	7
3.2 DOLOČITEV NAMENSKE RABE PROSTORA.....	8
3.3 OSNOVNI PODATKI O VSEH NAČRTOVANIH POSEGIH NA VAROVANA OBMOČJA	9
3.3.1 <i>Natura 2000 območje Trnovski gozd – Nanos (SI 3000255)</i>	14
3.3.2 <i>Krajinski park Zgornja Idrijca</i>	16
3.4 PREDVIDENO OBDOBJE IZVAJANJA PLANA	16
3.5 POTREBE PO NARAVNIH VIRIH	16
3.6 PREDVIDENE EMISIJE, ODPADKI IN RAVNANJE Z NJIMI.....	16
4. PODATKI O VAROVANIH OBMOČJIH	18
4.1 VARSTVENI CILJI VAROVANEGA OBMOČJA IN DEJAVNIKI, KI PRISPEVAJO K OHRANITVENI VREDNOSTI OBMOČJA	18
4.2 PRIKAZ VARSTVENIH, VAROVANIH, ZAVAROVANIH, DEGRADIRANIH IN DRUGIH OBMOČIJ	24
4.3 POVZETEK PRAVNIH REŽIMOV NA VAROVANIH OBMOČJIH ALI NJIHOVIH DELIH, PODATKI O PRIDOBITVI PRVIH MNENJ	27
4.3.1 <i>Pravni režimi</i>	27
4.3.2 <i>Podatki o pridobitvi naravovarstvenih smernic in stopnja upoštevanja v planu</i>	29
4.4 PRIKAZ OBMOČIJ DEJANSKE RABE	30
4.5 VRSTE IN HABITATNI TIPI ZA KATERE SO VAROVANA OBMOČJA DOLOČENA	30
4.6 NAČRTI ZA UPRAVLJANJE VAROVANIH OBMOČIJ IN USMERITVE, KI IZHAJAJO IZ NJIH.....	30
4.7 OPIS OBSTOJEČEGA IZHODIŠČNEGA STANJA OBMOČJA	30
4.7.1 <i>POO Trnovski gozd – Nanos</i>	30
4.7.2 <i>Krajinski park Zgornja Idrijca</i>	31
4.8 KLJUČNE ZNAČILNOSTI KVALIFIKACIJSKIH VRST IN HABITATNIH TIPOV NA OBRAVNAVANIH OBMOČJIH	31
4.8.1 <i>Podatki o pojavljanju kvalifikacijskih vrst na širšem vplivnem območju posega</i>	35
4.9 PODATKI O SEZONSKIH VPLIVIH IN VPLIVIH NARAVNIH MOTENJ NA KLJUČNE HABITATE ALI VRSTE NA OBMOČJU	35
5. METODE PRESOJE VPLIVOV NA NARAVO	37
6. PODATKI O UGOTOVLJENIH VPLIVIH PLANA OPN IN NJIHOVI PRESOJI	40
6.1 OPREDELITEV UGOTOVLJENIH VPLIVOV PLANA NA VARSTVENE CILJE, NA CELOVITOST TER POVEZANOST POO TRNOVSKI GOZD – NANOS (SI3000255).....	40
6.2 OPREDELITEV UGOTOVLJENIH VPLIVOV PLANA NA VARSTVENE CILJE, NA CELOVITOST TER POVEZANOST KP ZGORNJA IDRIJCA.....	47
6.3 ALTERNATIVNE REŠITVE.....	47
6.4 OMILITVENI UKREPI.....	47
6.4.1 <i>Omilitveni ukrepi za POO Trnovski gozd - Nanos (SI3000255)</i>	47
6.4.2 <i>Omilitveni ukrepi za KP Zgornja Idrijca</i>	47
6.5 NAVEDBA MOREBITNIH NAČRTOVANIH ALI OBRAVNAVANIH POBUD ZA OHRANJANJE NARAVE	48
7. PODLAGE ZA IZDELAVO DODATKA ZA PRESOJO SPREJEMLJIVOSTI VPLIVOV PLANA NA VAROVANA OBMOČJA	49
7.1 ZAKONODAJA.....	49
7.2 VIRI	50

Tabele

Tabela 1: Uvrstitev predvidenih posegov po Pravilniku (Priloga 2) na vplivnem območju POO Trnovski gozd – Nanos	14
Tabela 2: Pregled kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov na Natura 2000 območju Dolina Vipave (SI3000226), ki se nahajajo na območju neposrednega ali daljinskega vpliva predlaganih sprememb namenske rabe, ob upoštevanju Priloge 2 Pravilnika	15
Tabela 3: Varstveni cilji in ukrepi oziroma usmeritve za obravnavane kvalifikacijske vrste in habitatne tipe POO Trnovski gozd – Nanos	18
Tabela 4: Povzetek podatkov za Natura 2000 območje Savinja Celje – Zidani Most (Naravovarstveni atlas 2018)	30
Tabela 5: Oznaka populacije ter ocena kvalitete območja za kvalifikacijske vrste na obravnavanem Natura 2000 območju Trnovski gozd - Nanos (SI3000255) (Naravovarstveni atlas 2018)	31
Tabela 6: Splošne značilnosti obravnavanih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov Natura 2000 območja	32
Tabela 7: Lestvica velikostnih razredov vplivov izvedbe planov na varovana območja	38
Tabela 8: Lestvica velikostnih razredov vplivov izvedbe planov na varovana območja	43
Tabela 9: Pregled omilitvenih ukrepov, ki so potrebni za zmanjšanje vpliva plana na kvalifikacijske vrste na Natura 2000 območju Trnovski gozd – Nanos (SI3000255)	47

Slike

Slika 1: Prikaz ožjega območja OPPN (z modro označeno območje OPPN)	8
Slika 2: Prikaz podrobne namenske rabe na območju OPPN	9
Slika 3: Ekološko pomembno območje na območju predlaganih sprememb	25
Slika 4: Naravna vrednota na območju predlaganih sprememb	26
Slika 5: Kulturna dediščina ob območju predlaganih sprememb	27
Slika 6: Povprečna letna višina korigiranih padavin na območju OPPN	36
Slika 7: Povprečna letna temperatura zraka na območju OPPN	36

Grafične priloge:

- G1 – PRIKAZ VELJAVNE NAMENSKE RABE 1:10.000
- G2 – PRIKAZ ZAVAROVANIH OBMOČIJ IN NARAVNIH VREDNOT 1:7.000
- G3 – PRIKAZ NATURA 2000 OBMOČIJ 1:7.000
- G4 – PRIKAZ REGISTRIRANIH ENOT KULTURNE DEDIŠČINE 1:3.000
- G5 – PRIKAZ DEJANSKE RABE PROSTORA 1:3.000

1. UVOD

Dodatek za presojo sprejemljivosti izvedbe plana na varovana območja za Občinski podrobni prostorski načrt za širitev pridobivalnega prostora kamnoloma Kresov grič (v nadaljevanju Dodatek) je bil izdelan kot dodatek k Okoljskemu poročilu za Občinski podrobni prostorski načrt za širitev pridobivalnega prostora kamnoloma Kresov grič (v nadaljevanju Okoljsko poročilo).

V postopku priprave plana je Ministrstvo za okolje in prostor, ugotovilo, da je za plan potrebno izvesti postopek celovite presoje vplivov na okolje (CPVO), kar je razvidno iz Odločbe št.35409-313/2017/15 z dne 4.4.2018, vključno s presojo sprejemljivosti na varovana območja. Sestavni del postopka CPVO je skladno z *Zakonom o varstvu okolja (Ur. l. RS, št. 39/06, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16)*- (v nadaljevanju ZVO-1) izdelava okoljskega poročila in Dodatka, ki je kot strokovna podlaga sestavni del postopka CPVO.

Varovana območja na katero ima predlagana sprememba lahko vpliv je naslednje:

- **Natura 2000 območje** (SI 3000255) Trnovski gozd - Nanos.
- **Krajinski park** Zgornja Idrija

2. IME IN KRATEK OPIS PLANA

Ime presojanega plana: Občinski podrobni prostorski načrt (OPPN) za širitev pridobivalnega prostora kamnoloma Kresov grič.

Investitor namerava skladno z namensko rabo, ki jo predvideva OPN Občine Idrija, širiti pridobivalni prostor kamnoloma Kresov grič. Izkoriščanje mineralne surovine na tej lokaciji bo nadaljeval v približno enakem obsegu kot do sedaj, kolikor dopušča dopolnilna dejavnost na kmetiji. Investitor predvideva minimalno povečanje letnega izkopa do povprečja 13.500m³ mineralne surovine, maksimalno pa do 15.000m³ na leto. Navedeni povprečni letni izkop predstavlja letno storitev kamnoloma. Za izvedbo širitve pridobivalnega prostora je potrebnih 29.581, 27 m² zemljišč. Na območju je predvideno površinsko izkoriščanje mineralne surovine v etažah in sanacija površin po končanem pridobivanju.

Obstoječi kamnolom Kresov grič, se nahaja v kraju Zadlog, v Občini Idrija. Območje leži na obrobju kraškega polja Zadlog (tudi območje naravne vrednote), kjer so pretežno pašniki in travniki. Polje z vseh strani zapirajo gozdovi območja Trnovski gozd.

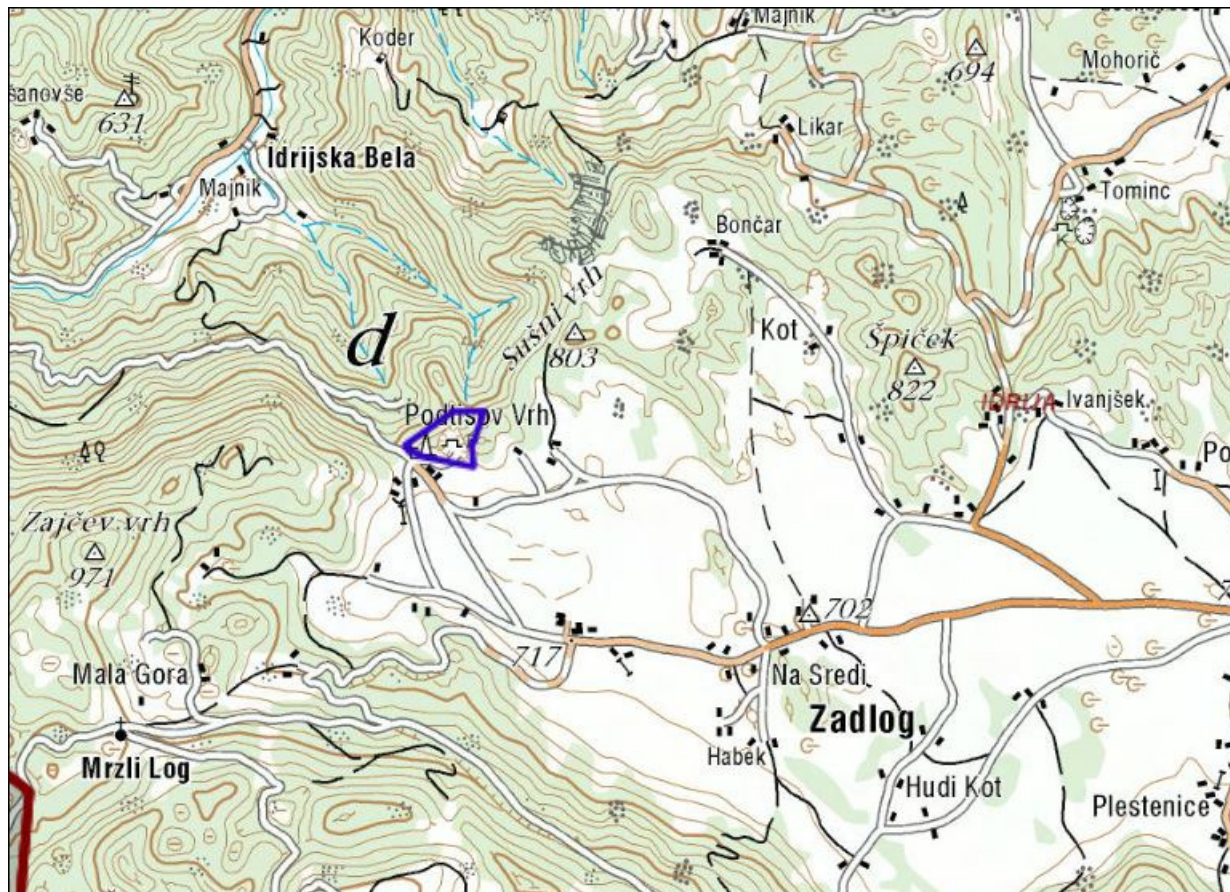
3. PODATKI O PLANU OZ. S PLANOM NAČRTOVANIH POSEGIH V NARAVO

3.1 OBMOČJE, KI GA ZAJEMA PLAN

Lokacija načrtovanega kamnoloma se nahaja deloma na območju obstoječega dela kamnoloma, na območju katerega se nahajajo gole kamnite stene. Kresov grič oz. njegova najvišja točka, v katerega se zajeda obstoječi kamnolom, se nahaja približno 70 m vzhodno od sedanjega kamnoloma. Vrh tega griča je na višini 80 m.n.v., vznožje tega griča pa je južno na travnikih (725 m.n.v.), severno pa se teren spušča v dolini Idrijske Bele, ki je približno 90 do 100 m nižje od omenjenih travnikov in kamnoloma. V ožji okolici, se na južni in vzhodni strani kamnoloma nahaja nekaj stanovanjskih objektov z gospodarskimi poslopji, najbližji je od investitorja. Na ožji lokaciji posega ni objektov, razen star italijanski bunker, ki pa ni kulturni spomenik.

V neposredni bližini kamnoloma oz. v bližini načrtovane širitve posega se na SZ delu parcele št. 738 nahaja zavarovan objekt nepremične kulturne dediščine, z imenom Lampetova kapelica (EŠD 3013847). Južno od območja kamnoloma se nahaja območje naravne vrednote Kraško polje v Zadlogu (geomorf, bot., EŠ 3350). Območje kamnoloma se nahaja na območju Natura2000, Trnovski gozd – Nanos SI3000255, na EPO območju Trnovski gozd – Nanos (51300) in EPO območju Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri (8000). Delno območje leži tudi na zavarovanem območju Krajinski park Zgornja Idrijca, ki je zavarovano z Odlokom o razglasitvi krajinskega parka Zgornja Idrijca (Ur. l. RS, št. 11/93, 37/95, 36/14, 52/16).

Severno od območja OPPN se nahaja vodotok Belca, ki je po kategorizaciji urejanja vodotokov uvršča v 1. razred – naravni vodotoki. Območje se ne nahaja na vodovarstvenem območju in ne na poplavnem območju. V ožji okolici prevladujejo kmetijska in gozdna zemljišča. Naselje Zadlog je od območja OPPN oddaljeno ca. 1 km jugovzhodno.

Slika 1: Prikaz ožjega območja OPPN (z modro označeno območje OPPN)
(vir: www.gis.iobcina, maj 2018)

3.2 DOLOČITEV NAMENSKE RABE PROSTORA

Zgoraj naveden veljaven planski akt za območje opredeljuje namensko rabo:

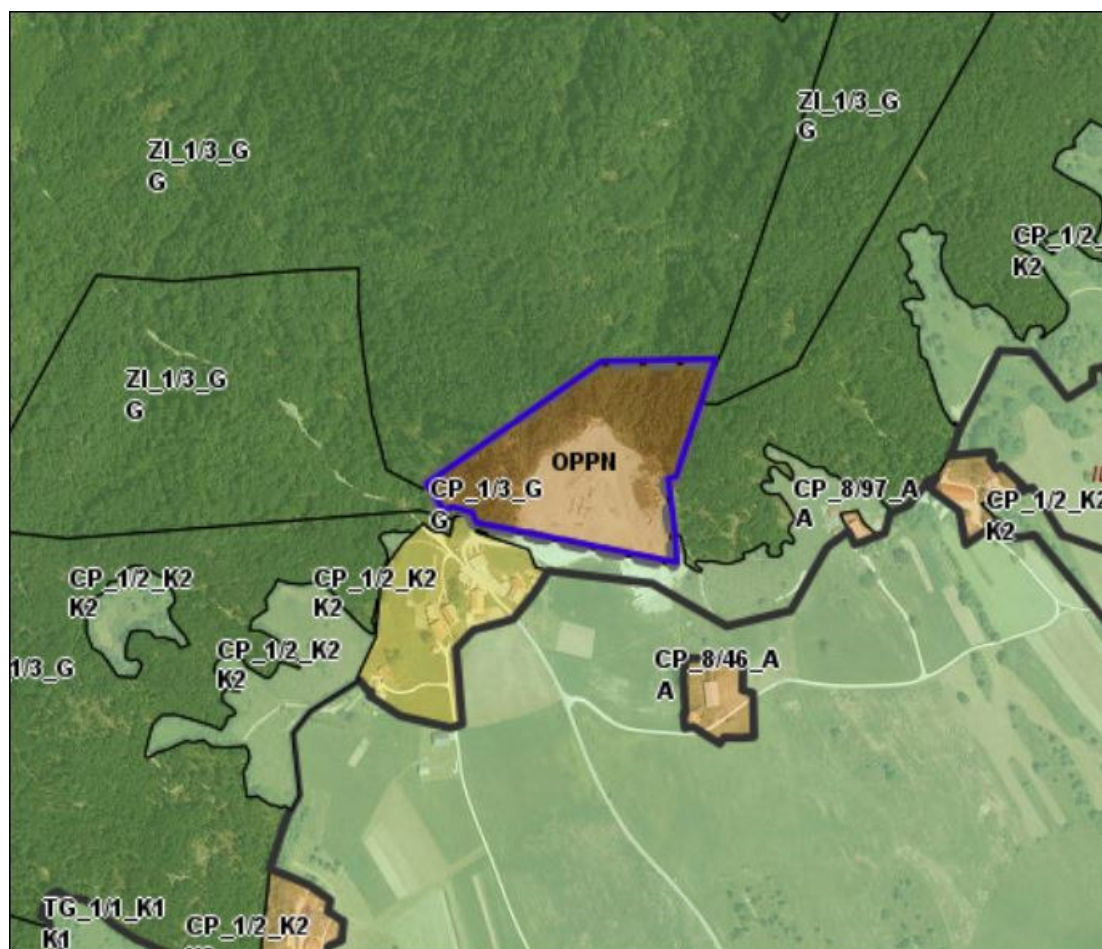
- Površine nadzemnega pridobivalnega prostora (LN).

Območje OPPN obsega naslednje površine:

- Površina namenske rabe in površina OPPN 36.863,66m² od tega
- Površina pridobivalnega prostora 29.581,27m².

Območje podEUP CP_11_LN je večinoma obdano z gozdom (G), le na južni strani meji deloma na območja drugih kmetijskih zemljišč (K2) in deloma na območja površine podeželskega naselja (SK) ter večji del na območja najboljših kmetijskih zemljišč (K1).

Slika 2: Prikaz podrobne namenske rabe na območju OPPN
(vir: www.gis.iobčina, maj 2018)

3.3 OSNOVNI PODATKI O VSEH NAČRTOVANIH POSEGIH NA VAROVANA OBMOČJA

Meja pridobivalnega prostora poteka deloma znotraj parcelnih mejah naštetih parcel, deloma po parcelnih mejah. **Pri določitvi meje pridobivalnega prostora je bilo upoštevano stališče zavoda za varstvo narave iz predhodnega postopka.**

V spodnjem besedilu je povzet postopek širitve pridobivalnega prostora kamnoloma iz dokumenta Rudarski projekt "Izkoriščanje zalog tehničnega kamna v pridobivalnem prostoru Kresov grič ter sanacija degradiranih površin, Entrajana d.o.o., št.proj.: 6-02/2016-01, junij 2016 in IDZ, Idejna zasnova širitve kamnoloma Kresov grič, Entrajana d.o.o., št. proj.: 6-05/2011-01), oktober 2011. Z upoštevanjem splošnih naravovarstvenih smernic, celotni poseg razdelimo v posamezne faze.

Faznost izvedbe odkopavanja in končne sanacije

Obseg posega za odkopavanje zalog v pridobivalnem prostoru kamnoloma Kresov grič, je določen z mejo pridobivalnega prostora, dodatno pa z lastniško mejo in že izvršenim posegom na vzhodni ter jugovzhodni strani (obstoječi kamnolom). Celotno območje pridobivalnega prostora se smiselno razdeli glede na relief terena z namenom, da bo ob najmanjšem vplivu na naravo, zagotovljeno

neprekinjeno odkopavanje in sprotna sanacija, čim večja varnost pri delu ter da bodo vplivi na okolje in naravo čim manjši.

Površinsko je odpiranje in odkopavanje zalog smiselno vezano na tri polja, ki so približno enaka posameznim fazam, katere so označene z rimskimi številkami III., V. in VI. Vzporedno s posameznimi fazami, se bo izvajala tudi predelava kamna in začasno skladiščenje. Takšna izvedba posega je glede na trajanje posega v eni fazi, potrebna zaradi sprotne in končne sanacije ter za zagotavljanje najmanjših vplivov na naravo in varnosti ter zdravja zaposlenih med izkoriščanjem in končno sanacijo.

Za obvladovanje vidne izpostavljenosti kamnoloma na sever v območje Krajinskega parka in na jug v območje Nature 2000, se faznost izvedbe posega za širitev kamnoloma Kresov grič opredeli podrobno tako, da bo vidna izpostavljenost v posamezni fazi, glede na dane razmere, najmanjša.

Poseg za odkopavanje zalog mineralne surovine in izvedba končne sanacije se bo predvidoma izvedel v desetih fazah:

- 1. Faza: odkrivanje in izkop zalog v širini 33 m – 35 m, v smislu izdelave useka, med nivojem 730 m n.m.v. in površino, v smeri proti severu, po trasi etaž ob končni brežini, do izteka useka na višino 730 m n.m.v., to je v teren okolice ter ureditev ceste po etaži 740 m n.m.v., za kasnejše vzdrževanje gozdnih zemljišč nad nivojem te ceste. Vzporedno se v JZ delu ob robu pridobivalnega prostora, kot pripravo za odkrivanje in odkopavanje zalog v III. fazi, na višini 740 m n.m.v., izdelava varovalni nasip, ki se ga tudi ozeleni.
- 2. Faza: odkrivanje in izkop zalog v širini 33 m – 35 m, med nivojema 730 m n.m.v. in 720 m n.m.v., v smeri od severa proti jugu, po trasi etaž ob končni brežini, z oblikovanjem južne končne brežine (etaža na 725 m n.m.v.) in izvedba končne sanacije te brežine do nivoja 725 m n.m.v. (1.polovica) ter izdelava nove izvozne poti ob severni meji pridobivalnega prostora, po trasi etaž 717,5 m n.m.v. in 725 m n.m.v. iz severovzhodne točke kamnoloma proti zahodu, z navezavo na obstoječo pot v zahodnem delu;
- 3. Faza: odkrivanje in izkop zalog v zahodnem delu pridobivalnega prostora, v smeri iz vzhoda proti zahodu, med nivojem 745 m n.m.v. in površino (znižanje vrha zahodnega griča z višino 755 m n.m.v.) in izvedba končne sanacije brežine do nivoja 725 m n.m.v. (2. polovica);
- 4. Faza: Izkop zalog v zahodnem delu pridobivalnega prostora, v smeri iz vzhoda proti zahodu, med nivojema 745 m n.m.v. in 730 m n.m.v. in izvedba končne sanacije južne končne brežine do nivoja 732,5 m n.m.v.. Ta faza se lahko deloma združi s 3. fazo tako, da se izvajata zaporedno, od zgoraj navzdol, če je to potrebno zaradi zagotavljanje kvalitete kamna;
- 5. Faza: odkrivanje in izkop zalog v južnem delu kamnoloma, v smeri od severa proti jugu (iz IV. faze proti južni meji pridobivalnega prostora), med nivojem 730 m n.m.v. in površino, z oblikovanjem južne končne brežine in izvedba končne sanacije te brežine, z oblikovanjem etaže na višini 732,5 m n.m.v.;
- 6. Faza: odkrivanje in izkop zalog v severnem delu kamnoloma, v smeri od juga proti severu (iz IV. faze proti severni meji pridobivalnega prostora), med nivojem 730 m n.m.v. in površino, z oblikovanjem severne končne brežine in izvedba končne sanacije te brežine, z oblikovanjem etaže na 732,5 m n.m.v., kjer ta ne vključuje ceste;
- 7. Faza: Izkop zalog v zahodnem delu pridobivalnega prostora, iz useka II. faze, v smeri iz vzhoda proti zahodu, med nivojema 730 m n.m.v. in 720 m n.m.v. z oblikovanjem etaže na višini 725 m n.m.v., ter izvedba sanacije južne končne brežine do te višine. Ta faza se lahko po potrebi deloma združi s IV. fazo tako, da se izvaja zaporedno z zamikom najmanj 20 m, če je to potrebno zaradi zagotavljanje kvalitete kamna;

- **8. Faza:** odkrivanje in izkop zalog na širini 33 m – 35 m, v smislu izdelave useka, v smeri od severa proti jugu, po trasi etaž ob končni brežini, med nivojema 720 m n.m.v. in 709 m n.m.v., z ureditvijo etaže na višini 717,5 m n.m.v. in izvedbo končne sanacije te brežine do nivoja osnovnega platoja;
- **9. Faza:** Postopni izkop zalog iz useka VIII. faze v smeri proti zahodu, med nivojema 720 m n.m.v. in k. 709m n.m.v., z oblikovanjem etaže na višini 717,5 m n.m.v. in sanacijo južne končne brežine do nivoja osnovnega platoja;
- **10. Faza:** Ureditev osnovnega platoja na višini 710 m n.m.v., za novo namensko rabo (izravnava, nasutje, delna ozelenitev, odvisno od smernic zavoda za gozdove).

Opisane faze od 1 do 10 se praviloma izvajajo zaporedoma, če ni za posamezno fazo določeno, da se jo lahko kombinira z drugimi fazami (npr. 4., 5. in 7. faza).

Etaže ob končnih brežinah kamnoloma bodo na medsebojnih višinah 7,5 m, širine pa 5m. Najnižji plato kamnoloma bo na višini 710 m n.m.v., najvišji pa na 740 m n.m.v.. Delovne etaže bodo visoke od 7,5 do 10m. Ob končni brežini se etaže izdelajo zato, da bodo te zadržale zemljo za končno sanacijo in da se po etaži na višini 740m n.m.v. uredi pot – cesta za vzdrževanje gozdnih površin ter dovozna pot po etaži 717,5 m n.m.v. na osnovni plato 710 m n.m.v. Za končno sanacijo se vse etaže, razen dostopnih cest, zasujejo z zemljo in sicer do polovice širine, preostala polovica pa se odstrani tako, da bo generalni naklon končne brežine od 39 do 420. Etaže ob severni končni brežini se ne zasujejo, ampak se sanacija izvede z nasipavanjem etažnih ravnin (0,5 m) in z zasaditvijo. Vse rekultivirane površine se zatravijo, del pa se jih zasaadi z avtohtonimi sadikami bukve(vzhodni in severni del).

Izbira načina izkoriščanja mineralne surovine

V obravnavanem primeru se bo za odkopavanje zalog uporabljala etažna odkopna metoda, s kopanjem iz raščenege stanja do globine 10 m pod površino, naprej pa z odstreljevanjem v etažah višine od 7,5 m do 11 m, po sistemu od zgoraj navzdol. Pri tem se normative etaž določi z načrtom za izvedbo, na podlagi verifikacije stabilnosti v konkretnih pogojih in z upoštevanjem predpisov.

Količine mineralne surovine v predvidenem pridobivalnem prostoru:

Količina odkopnih zalog v raščenege stanju: **408.330 m³.**

Količina odkopnih zalog v razsutem stanju: **592.100 m³.**

Glede na ocenjene zaloge in lokalne ter širše potrebe po mineralni surovini za vse predvidene namene, bo **predvideni letni izkop mineralne surovine v povprečju znašal 13.500m³** v raščenege stanju. Z upoštevanjem navedene letne količine in skupne količine zalog, bo znašal čas izkoriščanja: **408.330 m³ : 13.500 m³/leto = 30,2 let.**

Za realizacijo navedenega letnega izkopa, je potrebno od marca do sredine oktobra zagotoviti najmanj 150 delovnih dni. Navedeni čas ne vključuje del pri odpiranju posameznega odkopnega polja, ampak le odkopavanje zalog. Iz tega znaša povprečna dnevna storitev kamnoloma do 90m³/dan. Urna storitev pa bo ob osem urnem delavniku znašala le 11,25m³/h. Iz navedenega izhajajo, da so storitve relativno nizke.

Za realizacijo prej navedenih kapacitet oz. storitev, bo potrebno poleg delavca, ki mora izvajati vodenje in nadzor del v kamnolomu, zagotoviti najmanj dva delavca za načrtovani povprečni letni izkop in sicer enega pri nakladanju in pri predelavi ter enega pri odvozu. Obratovanje kamnoloma z

enim delavcem je mogoče v primerih, ko se ne izvajajo dela pri odkopavanju v nevarnih conah oz. ko je v kamnolomu prisoten delavec za nadzor.

Način izkoriščanja mineralne surovine

Izkoriščanje mineralne surovine predstavlja celoten postopek tehnološkega procesa in sicer način odpiranja zalog, tehnološki procesa pridobivanja in predelave z izbiro opreme ter preskrbo z energijo. Sestavni del tehnološkega procesa so tudi varnostni ukrepi in ukrepi za obvladovanje okoljskih tveganj. Sanacija degradiranih površin, prizadetih z rudarskimi deli, ni sestavni del tehnologije izkoriščanja, ampak je obveznost, ki je vezana na izkoriščanje.

Pridobivanje mineralne surovine predstavljajo sledeča dela:

- pripravljalna dela;
- odkopavanje;
- transport in predelava

Pripravljalna dela

Med pripravljalna dela uvrstimo dela, ki jih je potrebno opraviti pred pričetkom pridobivanja in sicer:

- označitev območja pridobivalnega prostora v naravi;
- priprava dostopnih poti;
- posek gozda in odstranjevanje štorovja ter podrasti (odkrivanje zalog za širino odkopnega čela oz. faze);

odstranjevanje humusa in površinske jalovine

Odkopne metode

Za odkopavanje zalog mineralne surovine se bo uporabljala etažna odkopna metoda, s kopanjem iz raščenega stanja do globine 10 m pod površino, naprej pa z odstreljevanjem v etažah višine do 10 m, po sistemu od zgoraj navzdol.

Transport

Glavna transportna pot iz kamnoloma bo povezana z javno cesto, ki pelje proti jugu v Podtisov Vrh tako, da se v območje kamnoloma izvedeta dva priključka. Prvi priključek se izvede po obstoječi cesti v območje sedanjega kamnoloma, ki se jo na kraju usposobi za dostop in za vzdrževanje gozdnih zemljišč na vzhodni strani kamnoloma. Drugi priključek bo izveden proti severu na nivo etaže 725 in naprej v najnižji del kamnoloma, to je v območje razširjenega dela kamnoloma. Severni krak pristopne poti v dolžini cca 40 m bo urejen po zemljišču s parcelno št. 710/1.

Predelava

Predelava odstreljenega kamna se bo izvajala čim bližje lokaciji posameznega odstrela, z uporabo obstoječih mobilnega postroja separacije, ki se nahaja na začasni deponiji. V primeru povečanja potreb se v proizvodnjo vključi mobilni postroj za sejanje. Mobilni postroj se mora postaviti na varni razdalji med robom etaže pod nivojem stojišča in med odstreljenim kupom kamna, ki naj bi se ga predelalo. Postavitev posameznega postroja, njegovo uporabo in oskrbo s tehnološko vodo za preprečitev dvigovanja prahu, se mora obdelati z načrtom za izvedbo z upoštevanjem minimalnih varnostnih razdalj. Upoštevati se morajo tudi prostori za začasno skladiščenje agregatov ter transportne poti med temi prostori, ki se ne smejo križati.

Sanacija

Izvedba sanacije določene degradirane površine kamnoloma zajema oblikovanje površine kameninske podlage, izdelavo kanalov in nasipov, rešitve za nasipavanje podložne in plodne zemlje (tehnična sanacija) ter zatravitev in zasaditev teh površin (biološka sanacija). S sanacijo se mora čim prej omogočiti vzpostavitev namenske in dejanske rabe pred pričetkom izkoriščanja, z upoštevanjem zahtev glede varstva narave in ohranjanja krajinske slike.

V kamnolomu se bo izvajala sprotne sanacija po posameznih fazah, vzporedno s pridobivanjem oz. odkopavanjem zalog, na katero bodo vezani stroški za izvedbo. Sprotna sanacija po posameznih fazah se lahko izvaja kot začasna sanacija, ki pa lahko postane končna po pridobitvi dovoljenja za opustitev izkoriščanja. Glede na faznost pridobivanja zalog, bo končna oz. začasna sanacija izvedena v desetih fazah zaporedno, praviloma z zamikom od polovice do ene faze za odkopavanje zalog. Začasna oz. končna sanacija je vezana tudi na razpoložljivi material za izvedbo sanacije. Končna sanacija kamnoloma se izvede na kameninski podlagi, zato se pričakuje, da bo v odvisnosti od kvalitete prsti in vlage potrebno med izvajanjem sanacije le to ponavljati oz. vzdrževati.

Tehnična sanacija: Zaključek pridobivanja zalog in priprava površin za sanacijo predstavlja končno oblikovanje brežine kamnoloma v skladu z grafičnim delom OPPN. Predvidena priprava končne brežine za sanacijo v etažah je potrebna zaradi izvedbe, saj ni mogoče varno strojno oblikovanje končne brežine v predvidenem naklonu s polnilnim materialom, če se etaže ne izdelajo. Delna zapolnitev se izdelava na vseh etažah, razen na višinah 740 m n.m.v. in 725 m n.m.v., kjer se uredi gozdno pot. Način izvedbe zasipa se opredeli z načrtom (projektom) za izvedbo. V kolikor bo to potrebno, se izvedejo kanali in razbremenilniki ter peskolovi v skladu z načrtom odvodnjavanja.

Biološka sanacija: Po izvedeni tehnični sanaciji vsake degradirane površine, se izvede tudi zatravitev s travno mešanico avtohtonih travnih vrst. Travnna mešanica se mora nanesti skupaj z gnojilom in z valjanjem zasejane površine, da se s tem zagotovi čim boljši stik semen s plodno zemljo in prepreči odnašanje oz. spiranje semen od meteorne vode in pobiranje semen s strani ptic. Ker je prvotna kultura območja pretežno bukov gozd, se predvidi pogozditev saniranih površin. Pogozdene bodo v celoti poševne ravnine Kresovega griča in ravne površine etaž ob severni končni brežini, medtem ko etažne brežine ob severni končni brežini ostanejo odprte kot geomorfološka naravna vrednota krajinskega parka. Južna končna brežina se usposobi kot travnik oz. pašnik.

Površine za sanacijo so vezane na končno stanje kamnoloma v posamezni fazi pridobivanja, ko so izkopane vse zaloge po stanju, ki se ga predvidi s projektom za pridobitev koncesije. Skupna površina neposredne sanacije znaša 24.440m². Površine posamezne faze so le okvirne, ker se te lahko v času odkopavanja spremenijo z ustreznim načrtom za izvedbo.

Potrebne količine zemljin za sanacijo

Za izvedbo sanacije je potrebna določena količina zemljin, s katerimi bo mogoče degradirano območje usposobiti za gozdne površine. Potrebne količine se zagotovijo najprej iz količin odkrivke, ki se jo pridobi pri odkrivanju zalog in pripravi za odkopavanje, preostali del pa se zagotovi iz zemeljskih izkopov, ki jih bo podjetnik pridobil od svojih kupcev mineralnih agregatov. Potrebne količine mas za sanacijo so vezane na končno stanje kamnoloma in na faznost izvedbe. Za preračun prostornine v razsuto stanje, se upošteva faktor razsutosti v višini 1,2. Z upoštevanjem tega faktorja, je treba za izvedbo končne sanacije celotnega kamnoloma zagotoviti približno 22.700m³ materiala.

Za končno sanacijo se vse etaže, razen dostopnih cest, zasujejo z zemljo in sicer do polovice širine, preostala polovica pa se odstrani tako, da bo generalni naklon končne brežine od 390 do 420. Etaže

ob severni končni brežini se ne zasujejo, ampak se sanacija izvede z nasipavanjem etažnih ravnin (0,5 m) in z zasaditvijo.

Tehnična in biološka sanacija

Po končani zgornji etaži in pred začetkom odkopavanja nižje etaže, se ostanek etažne ravnine ob brežini pripravi za sanacijo. Sanacija brežin bo potekala od zgoraj navzdol, praktično po celem obodu kamnoloma. Sanacijo lahko načelno razdelimo na dva dela in sicer je prvo tehnična sanacija ali oblikovanje in fizična stabilnost brežin in drugo biološka sanacija.

V okviru tehnične sanacije je predvideno oblikovanje brežin etaž tako, da se čimbolj prilagajajo okoliškemu terenu ter da je zagotovljena stabilnost etaž in kamnoloma kot celote (prikaz na sliki spodaj). V okviru sanacije kamnoloma po etažah se oblikovanje končne brežine izvrši tako, da je končni naklon brežine okoli 65° ali manj. Širina končne etažne ravnine je okoli 6 - 7 m, oziroma najmanj 6 m. Končni naklon brežine kamnoloma kot celote je tako manj kot 50°, kar daje kamnolomu zadostno stabilnost. Ob napredovanju na nižjo etažo se ostanek zgornje etaže – polica uporabi za ozelenitev.

V okviru biološke sanacije je predvidena zatratitev etažnih ravnin in zasaditev z avtohtonimi drevesnimi in grmovnimi vrstami. Biološka sanacija sestoji iz priprave tal za ozelenitev in zasaditev avtohtonih grmovnic in dreves. Ker je prvotna kultura povečini gozd, kmetijskih površin pa ni mogoče nadomestiti, se bo večina površin pogozdila. Pogozdile se bodo površine etažnih ravnin, medtem ko se prostor osnovne etaže le zatravi ter usposobi za eventualno drugo dejavnost, ki bo v času po opustitvi kamnoloma aktualna. Predvidena je sanacija z zatratitvijo in zasaditvijo etažnih ravnin - polic. Police bo potrebno izdatno prekriti z avtohtono kamnolomsko jalovino in humusom ter zasaditi z drevesnimi in grmovnimi vrstami. Drevesa bo potrebno saditi na boljša tla proti pazduho etaže, grmovnice pa bolj proti robu police, kjer so razmere slabše, od koder pa bodo lažje semenile oziroma osvajale neporaščene brežine. V brežini etaže se bodo uporabili tudi eventualni žepi za saditev zeliščnic ali grmovnic. Na celotnem območju je predlagana saditev listavcev (kot je vegetacija v okolici), saditev iglavcev se izvaja samo v manjšem obsegu. Listavci morajo biti zaščiteni s tulci ali mrežami do višine 1,2 m, iglavci pa s premazom vršičkov. Naravna in umetna ozelenitev bosta potekali kombinirano.

3.3.1 Natura 2000 območje Trnovski gozd – Nanos (SI 3000255)

Uvrstitev predvidenih posegov po *Pravilniku o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Priloga 2) (Ur. l. RS št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11)* na vplivnem območju Natura 2000 območja Trnovski gozd - Nanos je prikazana v Tabeli 1.

Tabela 1: Uvrstitev predvidenih posegov po Pravilniku (Priloga 2) na vplivnem območju POO Trnovski gozd – Nanos

Poseg v naravo	Neposredni vpliv	Območje neposrednega vpliva [m]	Daljinski vpliv	Območje daljinskega vpliva [m]
OBMOČJA MINERALNIH SUROVIN				
Določitev oziroma razširitev pridobivalnih in raziskovalnih prostorov nahajališč mineralnih surovin (prod, pesek, glina, trda kamnina, gramoz, kamen)	VSE SKUPINE	20	Vodne ptice, ribe in piškurji, kačji pastirji, mehkužci, tekoče vode, obrečni in barjanski gozdovi, mokrotna travišča pod gozdno mejo, barja, plazilci (sklednica), sesalci (bober in vidra)	500

Tabela 2: Pregled kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov na Natura 2000 območju Dolina Vipave (SI3000226), ki se nahajajo na območju neposrednega ali daljinskega vpliva predlaganih sprememb namenske rabe, ob upoštevanju Priloge 2 Pravilnika

Klasifikacijske vrste in HT	Notranja cona v daljinskem vplivu posega	Potencialen vpliv posega na vrsto/HT ter nadaljnja obravnava
<i>Aquilegia bertolonii</i> (1474)		
<i>Arabis scopoliana</i> (4089)		
<i>Austropotamobius pallipes</i> (1092)		
<i>Austropotamobius torrentium</i> (1093)	x	x
<i>Barbastella barbastellus</i> (1308)	x	x
<i>Bombina variegata</i> (1193)	x	x
<i>Callimorpha quadripunctaria</i> (1078)		
<i>Campanula zoysii</i> (4071)		
<i>Canis lupus</i> (1352)	x	x
<i>Carabus variolosus</i> (4014)	x	x
<i>Cottus gobio</i> (1163)		x
<i>Cypripedium calceolus</i> (1902)	x	x
<i>Euphydryas aurinia</i> (1065)		
<i>Genista holopetala</i> (1547)		
<i>Hladnikia pastinacifolia</i> (4117)		
<i>Leptodirus hochenwartii</i> (4019)		
<i>Liparis loeselii</i> (1903)		
<i>Lycaena dispar</i> (1060)		
<i>Lynx lynx</i> (1361)	x	x
<i>Maculinea teleius</i> (1059)		
<i>Miniopterus schreibersii</i> (1310)	x	x
<i>Morimus funereus</i> (1089)	x	x
<i>Myotis bechsteinii</i> (1323)	x	x
<i>Myotis blythii</i> (1307)		
<i>Myotis capaccinii</i> (1316)		
<i>Primula carniolica</i> (4108)	x	
<i>Proteus anguinus</i> (1186)		
<i>Rana latastei</i> (1215)		
<i>Rhinolophus euryale</i> (1305)		
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i> (1304)		
<i>Rhinolophus hipposideros</i> (1303)	x	
<i>Rosalia alpina</i> (1087)	x	x
<i>Salmo marmoratus</i> (1107)		x
<i>Triturus carnifex</i> (1167)	x	x
<i>Ursus arctos</i> (1354)	x	x
<i>Vertigo angustior</i> (1014)		
91K0 Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion))	x	x
8310 Jame, ki niso odprte za javnost	x	x
6430 Nižinske in montanske do alpinske hidrofilne robne združbe z visokim steblikovjem	x	x

Poleg vrste, na katere ima širitev neposredni vpliv se v razdalji 500 m od meje OPPN nahajajo še kranjski jeglič, mali podkovernjak ter nižinske in montanske do alpinske hidrofilne robne združbe z visokim steblikovjem. Od tega skladno s Pravilnikom lahko širitev kamnoloma vpliva le na HT nižinske in montanske do alpinske hidrofilne robne združbe z visokim steblikovjem. Ker se kamnolom nahaja v povirnem delu hudournika, bi lahko širitev potencialno vplivala tudi na soško postrv in kaplja, katerih notranje cone so sicer oddaljene 1200 m od meje OPPN. Zaradi potencialnega spiranja materiala v hudournik sta omenjeni vrsti obravnavani.

3.3.2 Krajinski park Zgornja Idrijca

Krajinski park Zgornja Idrijca obsega območja kultivirane narave, ki združujejo značilno krajino s sestavinami naravne in kulturne dediščine. Ker se območje parka nahaja na prehodu med vzhodnimi Alpami in Dinarskim gorstvom in se tu odražajo klimatski vplivi tako sredozemskih kot tudi atlantskih zračnih mas, so naravne značilnosti področja izjemno raznolike.

3.4 PREDVIDENO OBDOBJE IZVAJANJA PLANA

Roki ter čas izvajanja posegov še niso znani.

3.5 POTREBE PO NARAVNIH VIRIH

Izvedba plana bo zahtevala uporabo naslednjih naravnih virov:

- **zemeljski/izkopni material;** Pri odkopavanju in sanaciji kamnoloma bodo nastajali viški mineralnih surovin. Surovine bodo deponirane skladno z veljavno zakonodajo.
- **rodovitni sloj tal;** zaradi širitve območja kamnoloma bo prišlo do odstranitve vegetacije in zgornjega rodovitnega sloja tal (humusa). Rodovitni sloj tal bo skladiščen na območju kamnoloma, na način, da se ohrani njegova rodovitnost. Odstranjen humus bo porabljen pri končni biološki sanaciji območja kamnoloma.
- **Lesna biomasa;** Pred odkopavanjem materiala bo prišlo do krčenja gozdnih površin na območju.

3.6 PREDVIDENE EMISIJE, ODPADKI IN RAVNANJE Z NJIMI

Pri ugotavljanju predvidenih emisij, odpadkov in ravnanje z njimi, izhajamo iz načrtovane namenske rabe prostora in ostalih ureditev v okviru plana.

Izvedba plana lahko povzroča emisije v zrak, ki pa ne bodo bistveno večje kot so sedaj. Emisije nastanejo predvsem zaradi prašenja pri odkopavanju in plemenitenu mineralne surovine.

Emisije s hrupom se zaradi izvedbe plana ne bodo povečale. Emisije hrupa so vezane na uporabo mehanizacije za izkoriščanje mineralnih surovin, ki na območju že obratuje v trenutni fazi izkoriščanja. Hrup je omejen na območje kamnoloma.

Emisije v vode se lahko pojavijo ob izvajanju dejavnosti, ki so povezane s širitvijo kamnoloma (miniranje in pridobivanje mineralne surovine).

Emisije v tla so možne predvsem zaradi uporabe gradbene mehanizacije – delovnih strojev. Pri širitvi območja kamnoloma bo prihajalo do neposrednih posegov v tla, pri tem bo odstranjena rodovita plast in vegetacija.

Na območju plana ne bodo nastajale dodatne obremenitve okolja zaradi osvetljevanja površin, saj nove osvetljene površine niso predvidene. Delo v nočnem času ne poteka. Emisij

elektromagnetnega sevanja ne gre pričakovati, saj se s planom ne umešča novih virov elektromagnetnega sevanja.

Izvedba plana ne bo povzročila nastanek dodatnih odpadkov zaradi dejavnosti. Zaradi izvedbe širitve bo odstranjena vegetacija in rodovitna plast (humus). Deponiranje humusa in odpadnega materiala se bo izvedlo na območju kamnoloma. Humus se shrani na način, da se ohrani njegova rodovitnost. Humus se porabi za končno sanacijo. Izvedba plana bo povzročila nastanek mineralne surovine, ki pa se jo bo porabilo kot gradbeni material. Na območju bodo nastajale manjše količine komunalnih odpadkov, ki pa ne bodo bistveno vplivali na obstoječ sistem ravnanja z odpadki.

4. PODATKI O VAROVANIH OBMOČJIH

4.1 VARSTVENI CILJI VAROVANEGA OBMOČJA IN DEJAVNIKI, KI PRISPEVAJO K OHRANITVENI VREDNOSTI OBMOČJA

Natura 2000 območja imajo varstvene usmeritve opredeljene v *Uredbi o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur. l. RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13, 3/14, 21/16)*. Za Natura 2000 območja povzemamo splošne varstvene cilje:

- varstveni cilji na Natura 2000 območjih se z namenom ohranjati, vzdrževati ali izboljšati obstoječe lastnosti nežive in žive narave, ki prispevajo k ugodnemu stanju rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov, določijo na osnovi ekoloških potreb posameznih vrst in habitatnih tipov, zaradi katerih je Natura območje opredeljeno,
- na Natura območju kjer je prisotnih več habitatov vrst ali habitatnih tipov, zaradi katerih je natura območje opredeljeno, se upoštevajo med seboj usklajeni varstveni cilji.

Na območju predlaganih ureditev se nahaja **POO Trnovski gozd – Nanos (SI3000255)**.

Varstvene usmeritve oziroma cilji obravnavanega Natura 2000 območja so opredeljeni po Prilogi 2 (*Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur. l. RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13, 3/14, 21/16)*) in *Programu upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2015 – 2020 (vlada sprejela 28. 5. 2015)* (Priloga 6.1). V spodnji tabeli predstavljeni varstveni cilji in ukrepi oziroma usmeritve za obravnavane kvalifikacijske vrste. V tabeli so navedeni le tisti varstveni cilji in ukrepi, ki se nanašajo na načrtovalce in nosilce urejanja prostora. Pri vseh se podrobnejše varstvene usmeritve določijo v naravovarstvenih smernicah in mnenjih.

Tabela 3: Varstveni cilji in ukrepi oziroma usmeritve za obravnavane kvalifikacijske vrste in habitatne tipe POO Trnovski gozd – Nanos

Vrsta	Varstveni cilji	Varstveni ukrepi oziroma usmeritve	Podrobnejše varstvene usmeritve
alpski kozliček	Ohrani se velikost populacije	Omejene in nadzorovane izgube populacije zaradi zaleganja v sveže posekan les	Bukov les posekan med 15.5. do 15.8. transportirati iz gozda v največ dveh tednih po posek določijo naravovarstvene smernice in mnenja
	Ohrani se velikost habitata	vključiti varstveni cilj v načrte urejanja prostora in izvajanje posegov	določijo naravovarstvene smernice in mnenja
	Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata	gozd z najmanj 30% deležem sestojev z odraslim drevjem (razširjeni debelinski razred B in C) 3% mrtvega lesa, predvsem odraslega drevja nad 30 cm prsnega premera od celotne lesne zaloge	določijo naravovarstvene smernice in mnenja
bukov kozliček	Ohrani se velikost populacije	Omejene in nadzorovane izgube populacije zaradi zaleganja v sveže posekan les	Bukov les posekan med 15.5. do 15.8. transportirati iz gozda v največ dveh tednih po posek
	Ohrani se velikost habitata	vključiti varstveni cilj v načrte urejanja prostora in izvajanje posegov	določijo naravovarstvene smernice in mnenja

	Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata	3% mrtvega lesa, predvsem odraslega drevja nad 30 cm prsnega premera od celotne lesne zaloge uravnoreženo razmerje razvojnih faz in zgradbe gozdov	določijo naravovarstvene smernice in mnenja
dolgokrili netopir	Ohrani se velikost populacije	1000 osebkov v Predjamskem sistemu	Ni potreben
		Prisotnost vrste v Velikem Hublju	Ni potreben
	Ohrani se velikost habitata	vrednost ni znana	Ni potreben
	Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata	naravno stanje jam brez turistične rabe v netopirskem rovu, ostali del jame brez turistične rabe v zimskem času od 15.10. do 15.4. (Predjamski sistem)	vkjučiti varstveni cilj v načrte urejanja prostora in izvajanje posegov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja pogodbeno varstvo (po potrebi), določijo strokovne podlage
hribski urh	Določi se velikost populacije	Vrednost ni znana	popisati stanje populacije in vzpostaviti monitoring
	Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata	mokrotni habitati v gozdu	določijo naravovarstvene smernice in mnenja
		naravna hidromorfologija voda	določijo naravovarstvene smernice in mnenja
		rastišču primerna sestava drevesnih vrst v gozdu	določijo naravovarstvene smernice in mnenja
	Obnovijo se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata	ekološkim zahtevam vrste prilagojena kakovost vode	zagotoviti doseganje varstvenega cilja z izvajanjem PRP zagotoviti doseganje varstvenega cilja z izvajanjem PRP
ekstenzivni travniki		zagotoviti doseganje varstvenega cilja z izvajanjem PRP	
širokouhi netopir	Ohrani se velikost populacije	1 do 2 habitatni drevesi (dupla, razvejana, polomljena, odmirajoča stoječa drevesa) / ha, debelejši od 30 cm	Ciganska jama pri Predgrižah Predjamski sistem
			vključiti varstveni cilj v načrte urejanja prostora in izvajanje posegov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja
	Obnovijo se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata	1 do 2 habitatni drevesi (dupla, razvejana, polomljena, odmirajoča stoječa drevesa) / ha, debelejši od 30 cm	vključiti varstveni cilj v načrte urejanja prostora in izvajanje posegov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja
			pogodbeno varstvo (po potrebi), določijo naravovarstvene smernice in mnenja vključiti varstveni cilj v načrte upravljanja GGO in GGE z načrtovanjem sektorskih ukrepov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja
lepi čevljec	Določi se velikost populacije	Vrednost ni znana	popisati stanje populacije in vzpostaviti monitoring
	Ohrani se velikost habitata	Vrednost ni znana	vključiti varstveni cilj v načrte urejanja prostora in izvajanje posegov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja
	Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata	ekološkim zahtevam vrste prilagojeno gospodarjenje na rastišču	vključiti varstveni cilj v načrte upravljanja GGO in GGE z načrtovanjem sektorskih ukrepov, brez poškodb rastišč pri sečnji in spravilu
brez paše na in v okolici rastišč		komunikacijske aktivnosti	

		brez gnojenja na in v okolici rastišč	komunikacijske aktivnosti	
močvirski krešič	Določi se velikost populacije	Vrednost ni znana	nadaljevati monitoring	
	Ohrani se velikost habitata	Vrednost ni znana	vključiti varstveni cilj v načrte urejanja prostora in izvajanje posegov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja	
	Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata	naravna hidromorfologija potokov v gozdu		vključiti varstveni cilj v načrte upravljanja voda in programe del na vodotokih z načrtovanjem sektorskih ukrepov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja
				vključiti varstveni cilj v načrte upravljanja GGO in GGE z načrtovanjem sektorskih ukrepov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja
			zamočvirjene gozdne površine	vključiti varstveni cilj v načrte upravljanja GGO in GGE z načrtovanjem sektorskih ukrepov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja
obrežna vegetacija				
pretežni del sestojev s strnjenim sklepom krošenj v 10 m pasu ob vodotoku	3% delež ustrezne odmrle lesne mase listavcev			
navadni koščak	Določi se velikost populacije	Vrednost ni znana	popisati stanje populacije in vzpostaviti monitoring	
	Ohrani se velikost populacije	prisotnost osebkov vseh velikostnih razredov na lokaciji	ni potreben	
		vrednost ni znana	vključiti varstveni cilj v načrte upravljanja GGO in GGE z načrtovanjem sektorskih ukrepov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja	
	Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata	strukturirana struga in brežine vodotoka	naravno razmerje med hitro in počasi tekočimi deli vodotoka	vključiti varstveni cilj v načrte upravljanja voda in programe del na vodotokih z načrtovanjem sektorskih ukrepov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja
			naravna hidromorfologija voda	
			stalna omočenost vodotoka	
		strukturirana struga in brežine vodotoka	nefragmentiran habitat, brez daljših reguliranih odsekov	vključiti varstveni cilj v načrte urejanja prostora in izvajanje posegov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja
			prodnato in skalnato dno	
			nefragmentiran habitat	
	nizka vsebnost hranil v vodotoku	naravna hidromorfologija potokov v gozdu	vključiti varstveni cilj v načrte upravljanja GGO in GGE z načrtovanjem sektorskih ukrepov, odmik gradnje novih gozdnih prometnic od potokov	
		naravna hidromorfologija potokov v gozdu	vključiti nadzor doseganja varstvenega cilja v program dela inšpekcije, nadzor spravila lesa po vodotokih in urejanja propustov pri gradnji gozdnih prometnic	
		naravna biocenoza vodotoka	vključiti varstveni cilj v RGN z načrtovanjem sektorskih ukrepov, določijo naravovarstvene smernice in	

			mnenja
navadni ris	Obnovi se velikost populacije	se določi naknadno	pripraviti strokovne podlage za akcijski načrt ohranjanja risa v Sloveniji
			sprejeti akcijski načrt ohranjanja risa v Sloveniji
			vkjučiti nadzor doseganja varstvenega cilja v program dela inšpekcije, poostren nadzor nad nezakonitim ubijanjem
	Ohrani se velikost habitata	49470 ha	vkjučiti varstveni cilj v načrte urejanja prostora in izvajanje posegov, določijo naravovarstvene smernice in mnenj
	Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata	povezanost habitata	vkjučiti varstveni cilj v načrte urejanja prostora in izvajanje posegov, določijo naravovarstvene smernice in mnenj
		zadostna gostota risjega plena	vključiti varstveni cilj v LUN z načrtovanjem sektorskih ukrepov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja
Izboljša se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata	druge kmetijske rabe, ne reja drobnice	uskladiti predpise v smeri zmanjševanja škodnih dogodkov	
Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata	ustrezna zaščita drobnice	zmanjšati škode na drobnici s spremembo sistema odškodnin in zaščitnih ukrepov	
rjavi medved	Poveča se velikost populacije	Na 40 osebkov skupaj na obeh območjih Natura 2000 S od avtoceste Ljubljana - Koper	odvzem iz narave, načrtovati odvzem tako, da se ne niža številčnost populacije
			pripraviti strokovne podlage za novelacijo akcijskega načrta ohranjanja medveda in metodologijo beleženja konfliktnih dogodkov in sistem ukrepov ob konfliktnih dogodkih
			novelirati akcijski načrt ohranjanja medveda
	Ohrani se velikost habitata	50230 ha	vključiti varstveni cilj v načrte urejanja prostora in izvajanje posegov, določijo naravovarstvene smernice in mnenj
	Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata	povezanost habitata	vključiti varstveni cilj v načrte urejanja prostora in izvajanje posegov, določijo naravovarstvene smernice in mnenj
	Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata	ustrezna zaščita pašnih živali in drugega imetja	zmanjšati škode na drobnici in ostalem imetju s spremembo sistema odškodnin in zaščitnih ukrepov
			zagotoviti doseganje varstvenega cilja z izvajanjem PRP
		nedostopnost odpadkov	odstraniti črna odlagališča
		prehodnost koridorjev	obnovitev, opredeliti način izvedbe namestitve medovarnih zabojnikov in namestitev na najbolj kritičnih točkah
	Izboljša se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata	postopoma zmanjšati intenzivnost dopolnilnega krmljenja	vključiti varstveni cilj v LUN z načrtovanjem sektorskih ukrepov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja
druge kmetijske rabe, ne reja		uskladiti predpise v smeri	

		drobnice	zmanjševanja škodnih dogodkov	
veliki navadni netopir	Ohrani se velikost populacije	1 do 2 habitatni drevesi (dupla, razvejana, polomljena, odmirajoča stoječa drevesa) / ha, debelejši od 30 cm	Ciganska jama pri Predgrižah Predjamski sistem	
	Ohrani se velikost habitata	1 do 2 habitatni drevesi (dupla, razvejana, polomljena, odmirajoča stoječa drevesa) / ha, debelejši od 30 cm	vključiti varstveni cilj v načrte urejanja prostora in izvajanje posegov, določijo naravovarstvene smernice in mnenj	
	Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata	1 do 2 habitatni drevesi (dupla, razvejana, polomljena, odmirajoča stoječa drevesa) / ha, debelejši od 30 cm	vključiti varstveni cilj v načrte urejanja prostora in izvajanje posegov, določijo naravovarstvene smernice in mnenj pogodbeno varstvo (po potrebi), določijo strokovne podlage vključiti varstveni cilj v načrte upravljanja GGO in GGE z načrtovanjem sektorskih ukrepov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja	
veliki pupek	Določi se velikost populacije	Vrednost ni znana	popisati stanje populacije in vzpostaviti monitoring	
	Določi se velikost habitata	Vrednost ni znana	raziskati odvisnost velikosti populacije od lastnosti habitata	
	Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata	stoječe ali počasi tekoče vode		vključiti varstveni cilj v načrte upravljanja voda in programe del na vodotokih z načrtovanjem sektorskih ukrepov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja
		vodna vegetacija		
		mreža manjših stoječih vod brez rib (kali)		komunikacijske aktivnosti
		spravilo lesa ne posega v luže in močvirja, ne velja za luže na gozdnih prometnicah		vključiti varstveni cilj v načrte upravljanja GGO in GGE z načrtovanjem sektorskih ukrepov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja
	Obnovijo se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata	mejice in gozdni robovi		ni potreben
ekstenzivni travniki			zagotoviti doseganje varstvenega cilja z izvajanjem PRP	
ekološkim zahtevam vrste prilagojena kakovost vode				
volk	Določi se velikost populacije	se določi naknadno	vzpostaviti monitoring	
	Obnovi se velikost populacije	naravna struktura tropov	odvzem iz narave, načrtovati odvzem tako, da se vzpostavi naravna struktura tropov in ohrani velikost populacije	
			odvzem iz narave, odstrel volkov izvajati prednostno na pašnikih, na katerih se pojavlja škoda po volkovih	
			izboljšati čezmejno sodelovanje pri upravljanju z volkom in njegovim plenom	
	vključiti nadzor doseganja varstvenega cilja v program dela inšpekcije	poostren nadzor nad nezakonitim ubijanjem		
Ohrani se velikost habitata	49510 ha	vključiti varstveni cilj v načrte urejanja prostora in izvajanje posegov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja		

	Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata	zadostna gostota volčjega plena	vklučiti varstveni cilj v LUN z načrtovanjem sektorskih ukrepov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja
		povezanost habitata	vklučiti varstveni cilj v načrte urejanja prostora in izvajanje posegov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja
	Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata	ustrezna zaščita pašnih živali	zagotoviti doseganje varstvenega cilja z izvajanjem PRP uskladiti predpise v smeri zmanjševanja škodnih dogodkov
kapelj	Določi se velikost populacije	Vrednost ni znana	vklučiti varstveni cilj v program dela ZZRS, določi program monitoringa
	Ohrani se velikost habitata	Vrednost ni znana	vklučiti varstveni cilj v načrte upravljanja voda in programe del na vodotokih z načrtovanjem sektorskih ukrepov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja
	Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata	zadosten volumen voda	vklučiti varstveni cilj v načrte upravljanja voda in programe del na vodotokih z načrtovanjem sektorskih ukrepov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja
		naravna hidromorfologija voda	
		strukturirana struga in brežine vodotoka	
obrežna vegetacija			
prehodnost jezov in pregrad			
Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata	zadostna prodonosnost in naravna dinamika prodišč	vklučiti varstveni cilj v načrte upravljanja voda in programe del na vodotokih z načrtovanjem sektorskih ukrepov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja	
Soška postrv	Določi se velikost populacije	Vrednost ni znana	vklučiti varstveni cilj v program dela ZZRS, določi program monitoringa
	Ohrani se velikost populacije	usklajena vlaganje in odvzem	vklučiti varstveni cilj v RGN z načrtovanjem sektorskih ukrepov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja
		brez povečanja staleža šarenke	
	Ohrani se velikost habitata	77 ha	vklučiti varstveni cilj v načrte upravljanja voda in programe del na vodotokih z načrtovanjem sektorskih ukrepov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja
	Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata	zadosten volumen voda	vklučiti varstveni cilj v načrte upravljanja voda in programe del na vodotokih z načrtovanjem sektorskih ukrepov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja
strukturirana struga in brežine vodotoka			
naravna hidromorfologija voda			
prehodnost jezov in pregrad			
obrežna vegetacija			
Obnovi se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata	zadostna prodonosnost in naravna dinamika prodišč	vklučiti varstveni cilj v načrte upravljanja voda in programe del na vodotokih z načrtovanjem sektorskih ukrepov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja	
91K0 Ilirski bukovi gozdovi (Fagus sylvatica (Aremonio-Fagion))	Ohrani se velikost habitatnega tipa	28000 ha	vklučiti varstveni cilj v načrte upravljanja GGO in GGE z načrtovanjem sektorskih ukrepov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja
	Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata	sonaravna drevesna sestava	vklučiti varstveni cilj v načrte upravljanja GGO in GGE z načrtovanjem sektorskih ukrepov,

			določijo naravovarstvene smernice in mnenja
		pomlajevanje jelke na ustreznih rastiščih	vključiti varstveni cilj v načrte upravljanja GGO in GGE z načrtovanjem sektorskih ukrepov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja
			vključiti varstveni cilj v LUN z načrtovanjem sektorskih ukrepov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja
		postopno zmanjševanje deleža rastišču neprimernih drevesnih vrst	vključiti varstveni cilj v načrte upravljanja GGO in GGE z načrtovanjem sektorskih ukrepov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja
		uravnoteženo razmerje razvojnih faz in zgradbe gozdov	
		območja brez aktivnega gospodarjenja	ohraniti površine gozdnih rezervatov, Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom
8310 Jame, ki niso odprte za javnost	Ohrani se velikost habitatnega tipa	vrednost ni znana	ni potreben
	Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata	prisotnost vrste/vrst: drobnovratnik, proteus, netopirji, pestra jamska favna; edina lokaliteta vrste	razviti sistem monitoringa prisotnosti jamske favne
		naravno stanje jam, brez turistične rabe	vključiti varstveni cilj v načrte urejanja prostora in izvajanje posegov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja
		raba prostora, ki ne onesnažuje jam	
6430 Nižinske in montanske do alpinske hidrofilne robne združbe z visokim steblikovjem	Ohrani se velikost habitatnega tipa	vrednost ni znana	vključiti varstveni cilj v načrte urejanja prostora in izvajanje posegov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja
	Ohrani se specifične lastnosti, strukture, procesi habitata	naravno stanje habitatnega tipa	vključiti varstveni cilj v načrte urejanja prostora in izvajanje posegov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja
			vključiti varstveni cilj v načrte upravljanja GGO in GGE z načrtovanjem sektorskih ukrepov, določijo naravovarstvene smernice in mnenja

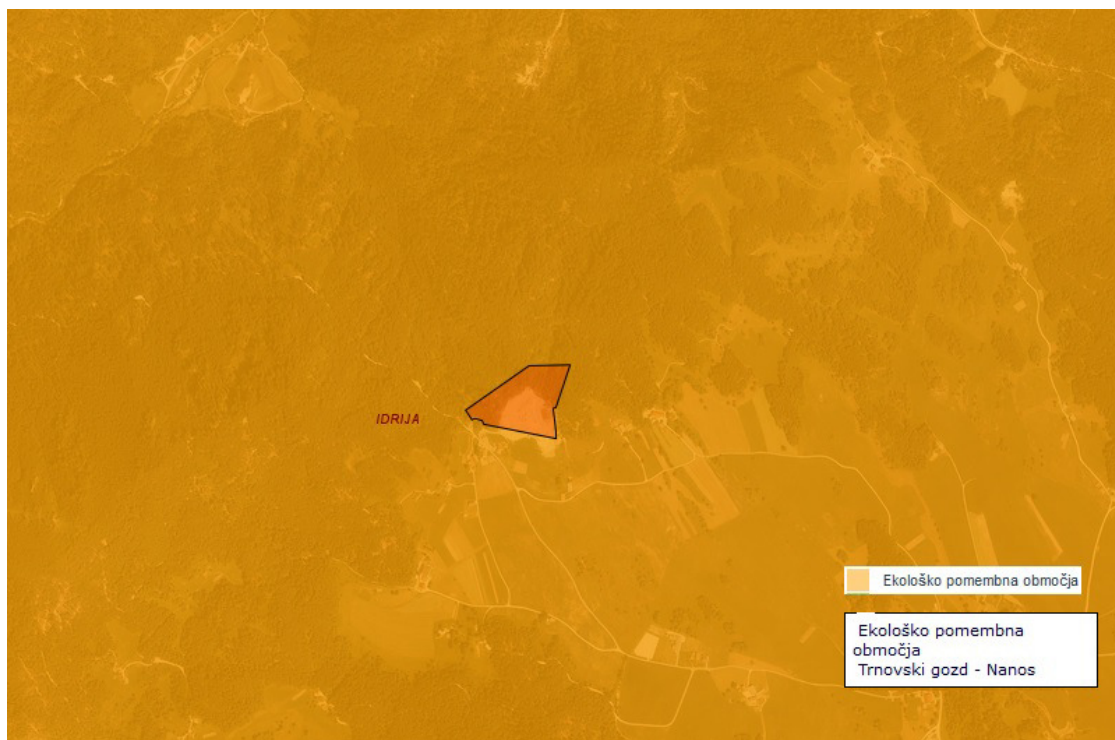
Dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti POO Trnovski gozd - Nanos na območju občine Idrija so stabilne populacije kvalifikacijskih živalskih vrst in ohranitev njihovega habitata.

4.2 PRIKAZ VARSTVENIH, VAROVANIH, ZAVAROVANIH, DEGRADIRANIH IN DRUGIH OBMOČIJ

a) ekološko pomembna območja

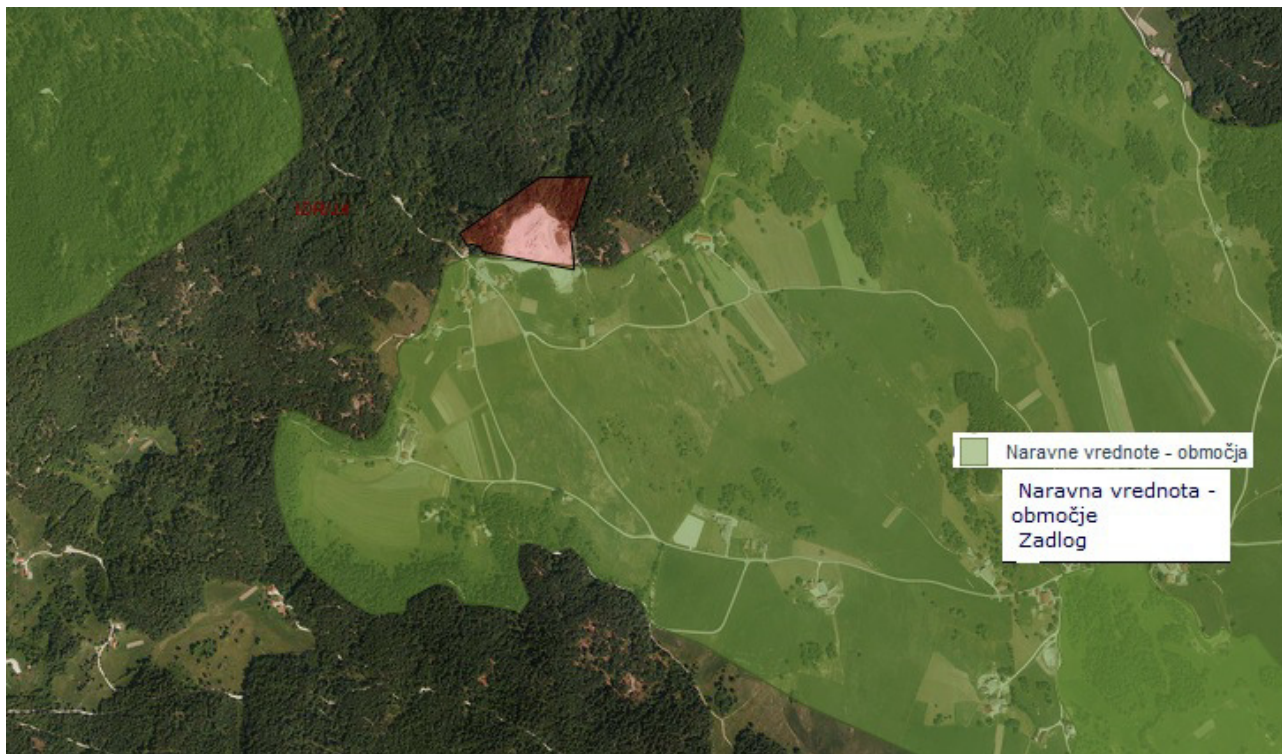
Predlagane ureditve posegajo na ekološko pomembno območje Trnovski gozd – Nanos (glej spodnjo sliko).

Slika 3: Ekološko pomembno območje na območju predlaganih sprememb
(vir: Kaliopa, junij 2018)

b) naravne vrednote

Predlagane ureditve posegajo na rob naravne vrednote **Zadlog (3350)**, ki je naravna vrednota lokalnega pomena geomorfološke in botanične zvrsti (glej spodnjo sliko).

Slika 4: Naravna vrednota na območju predlaganih sprememb
(vir: Kaliopa, junij 2018)

c) varovalni gozdovi

Na območju predlaganih ureditev ni varovalnih gozdov. Najbližji varovalni gozd se nahaja cca. 400 m severno od območja OPPN.

d) vodovarstvena območja

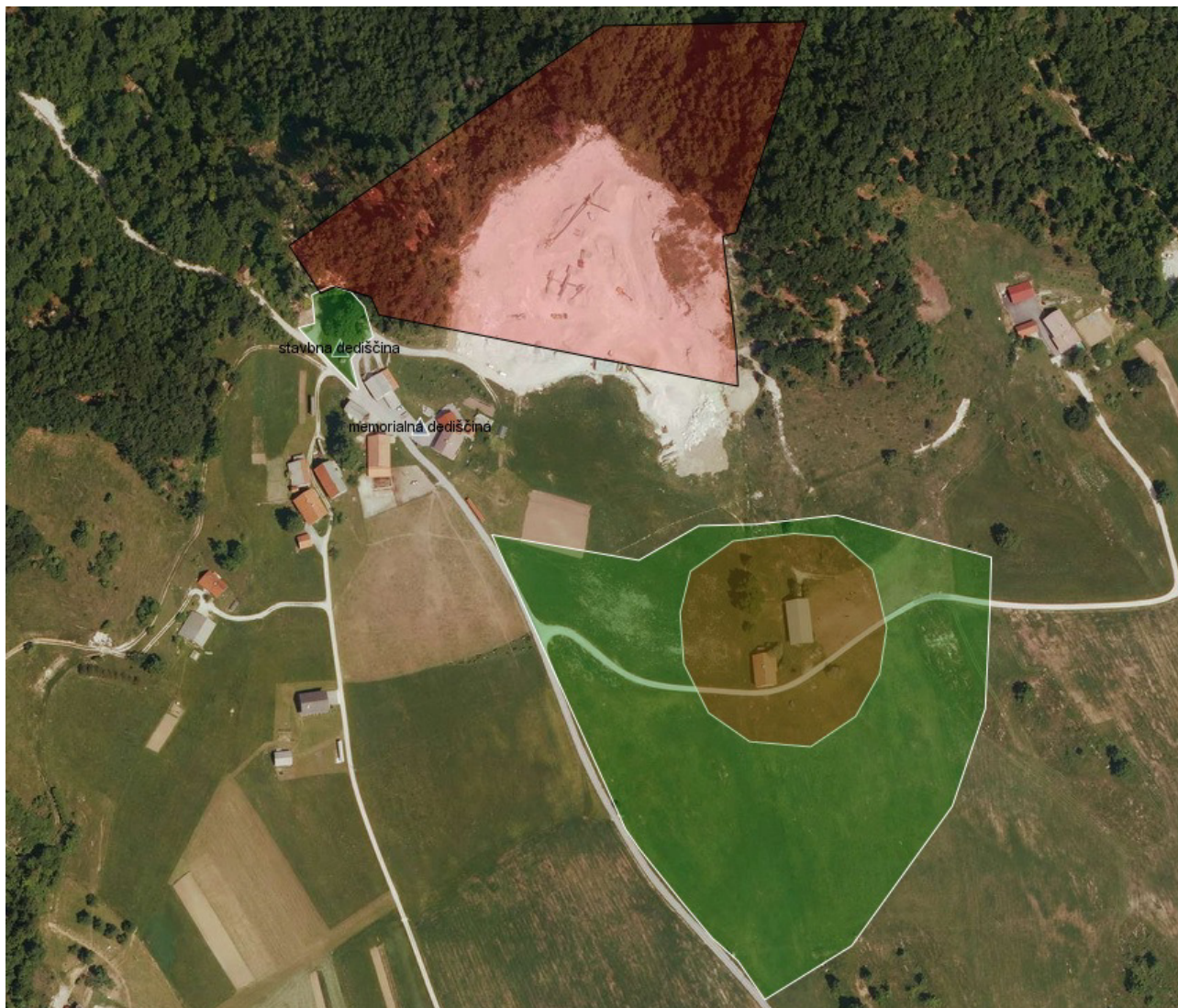
Na območju predlaganih ureditev ni vodovarstvenih območij, niti jih ni v bližini.

e) poplavna območja

Predlagane ureditve ležijo na območju poplav.

f) območja in objekti kulturne dediščine

Predlagane spremembe so načrtovane v bližini registriranih enot kulturne dediščine in sicer Zadlog - Lampetova kapelica, EŠD 13847, ki je od območja posega oddaljena približno 35 m. Poleg kapelice se v bližini nahajajo še: Zadlog - Spominska plošča Frančišku Lampetu (EŠD 24289) in Zadlog - Domačija Zadlog 26 spomenik (EŠD 858) ter vplivno območje (EŠD 3000858) (glej spodnjo sliko).

Slika 5: Kulturna dediščina ob območju predlaganih sprememb
(vir: Kaliopa, junij 2018)

4.3 POVZETEK PRAVNIH REŽIMOV NA VAROVANIH OBMOČJIH ALI NJIHOVIH DELIH, PODATKI O PRIDOBITVI PRVIH MNENJ

4.3.1 Pravni režimi

4.3.1.1 Posebna varstvena območja

Natura 2000 območje: Trnovski gozd - Nanos:

Natura 2000 območje ima varstvene usmeritve opredeljene v *Uredbi o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)* (Ur. l. RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 48/08, 8/12, 33/13, 35/13, 3/14, 21/16). Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu z Uredbo, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Splošne varstvene usmeritve za posega na Natura 2000 območjih določajo, da se na Natura 2000 območjih posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih in živalskih vrst,
- ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo,
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali,
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le ta prekinjena.

Čas izvajanja, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na Natura 2000 območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov. Posege in dejavnosti naj se ne načrtuje in izvaja na pomembnejših delih življenjskih prostorov rastlinskih in živalskih vrst zaradi katerih je določeno posebno varstveno območje (npr. rastišča rastlin, gnezdišča, kotišča, drstišča, selitvene poti), razen tistih dejavnosti, ki pomembno prispevajo k doseganju ciljev varovanega območja.

4.3.1.2 Zavarovana območja

Krajinski park Zgornja Idrijca je bil razglašen z Odlokom o razglasitvi krajinskega parka Zgornja Idrijca (Ur. l. RS št. 11/93). V letu 2016 je bil sprejet tudi Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o razglasitvi krajinskega parka Zgornja Idrijca (Ur. l. RS št. 52/16), v katerem je navedeno: *izvajanje obsežnejših zemeljskih del (poglabljanje, izravnavanje, odkopavanje, lomljenje in gospodarsko izkoriščanje rudnin); izjema je območje peskokopa Kresov grič; izkoriščanje rudnin je dopustno skladno z občinskim podrobnim prostorskim aktom.*

4.3.1.3 Naravne vrednote

Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Ur. l. RS, št. 52/02, 67/03) opredeljuje: Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravi vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti. Posegi in dejavnosti zunaj naravnih vrednot, na območju vpliva na naravno vrednoto se izvajajo tako, da vpliv posega ali dejavnosti ne povzroči uničenja ali bistvene spremembe lastnosti, zaradi katere je bil del narave opredeljen za naravno vrednoto, ali uničenja naravne vrednote. Naravne vrednote se praviloma ohranjajo v obstoječi rabi, ki mora potekati na sonaraven način, da ne ogroža obstoja naravne vrednote in ne ovira izvajanja njenega varstva.

4.3.1.4 Ekološko pomembna območja

Uredba o ekološko pomembnih območjih (Ur. l. RS, št. 48/04, 33/13) opredeljuje, da se na ekološko pomembnih območjih posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter

povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena.

4.3.2 Podatki o pridobitvi naravovarstvenih smernic in stopnja upoštevanja v planu

Zavod za varstvo narave OE Nova Gorica je izdalo naravovarstvene smernice št. 5-III-815/2-O-1/MSKBACG z dne 27.10.2017:

Del plana se nahaja na območju Krajinskega parka Zgornja Idrija, kjer je potrebno upoštevati varstvene režime, ki jih določa Odlok o razglasitvi Krajinskega parka Zgornja Idrija (Ur.l.RS št. 11/93, 37/95, 36/14 in 52/16). Ta v 4.členu prepoveduje izvajanje obsežnejših zemeljskih del, med drugim tudi gospodarsko izkoriščanje kamnin. Citirani 4.člen se je 2016 z Odlokom o spremembah in dopolnitvah citiranega odloka dopolnil z "izjema je območje peskokopa Kresov grič; izkoriščanje rudnin je dopustno skladno z občinskim podrobnim prostorskim aktom." Za območje peskokopa Kresov grič je bila z omenjeno spremembo podana izjema in predpisane konkretne usmeritve za zavarovano območje;

1. Varovati (ohranjati) je potrebno krajinske značilnosti območja krajinskega parka Zgornja Idrija, predvsem obstoječi rob Črnovrške planote nad dolino Belce;
2. Določiti je potrebno ustrezno faznost, način izkoriščanja in sprotno sanacijo;
3. Po končanem izkoriščanju mora biti negativni vpliv na krajinsko sliko čim manjši.

Območje obdelave se v celoti nahaja znotraj Geoparka Idrija. Predlagamo, da se v okviru sanacije predvidi ureditev točke (učilnica v naravi, pojasnjevalna tabla,...) namenjene popularizaciji in varstvu geološke dediščine. Pri urejanju naravovarstvenih vsebin se lahko vključi pristojno Zavod RS za varstvo narave, za pomoč pri popularizaciji geološke dediščine pa tudi Geopark Idrija ali druge strokovne službe.

Območje obravnavanega plana je varovano kot Natura 2000 območje POO SI 3000255 Trnovski gozd - Nanos. Območje Natura 2000 je pomembno za ohranitev ogroženih in zavarovanih vrst kot. so npr. soška postrv (*Salmo marmoratus*), kapelj (*Cottus gobio*) in navadni koščak (*Austropotamobius torrentium*). Glede na to, da se z obravnavanim planom načrtujejo obsežni zemeljski posegi nad povirnim delom hudourniškega vodotoka, bi lahko prišlo do spiranja materiala v vodotok in dolvodno povzročilo poslabšanja ugodnega stanja habitata zgoraj navedenih vrst. Zaradi ohranjanja ugodnega stanja habitata zgoraj navedenih vrst, naj se ureditve na območju obravnavanega plana načrtujejo in izvedejo na način, da zaradi del ne bo prišlo do sprožitve erozijskih procesov, ki bi lahko negativno vplivali na habitate in kvalifikacijske vrste varovanega območja.

Poleg navedenega predlagamo, da se ob izgradnji in urejanju območja zagotovi vse ukrepe za preprečevanje onesnaženja. Pri gradnji mora izvajalec uporabljati stroje, ki ne puščajo mineralnih olj, ne oddajajo prekomerne količine izpušnih plinov in ne povzročajo prekomernega hrupa. Izvajalec mora preprečiti padanje odpadkov, odtekanje cementnega mleka in drugih škodljivih tekočin v tla.

V primeru izvedbe celovite presoje vplivov na okolje naj se upoštevajo ugotovitve in omilitveni ukrepi, določeni v okoljskem poročilu in njegovem dodatku za varovana območja.

Upoštevanje smernic: smernice so upoštevane v OPPN, IDP in OP. Podani so bili omilitveni ukrepi.

4.4 PRIKAZ OBMOČIJ DEJANSKE RABE

Dejanska raba je prikazana v Grafični prilogi R.5.

4.5 VRSTE IN HABITATNI TIPI ZA KATERE SO VAROVANA OBMOČJA DOLOČENA

V Standardnem obrazcu za opis Natura 2000 območij (Naravovarstveni atlas 2018) v spodnji tabeli, so povzeti podatki o Natura 2000 območjih ter kvalifikacijskih vrstah.

Tabela 4: Povzetek podatkov za Natura 2000 območje Savinja Celje – Zidani Most (Naravovarstveni atlas 2018)

Podatek	Zapis v SDF
Koda	SI3000255
Ime območja	Trnovski gozd - Nanos
Status območja	posebno ohranitveno območje
Velikost območja	53.235 ha
Biogeografska regija	SAC
Kvalifikacijske vrste	Navadni koščak <i>Austropotamobius torrentium</i> (1093) Širokouhi netopir <i>Barbastella barbastellus</i> (1308) Hribski urh <i>Bombina variegata</i> (1193) Volk <i>Canis lupus</i> (1352) Močvirski krešič <i>Carabus variolosus</i> (4014) Lepi čeveljc <i>Cypripedium calceolus</i> (1902) Ris <i>Lynx lynx</i> (1361) Dolgokrili netopir <i>Miniopterus schreibersii</i> (1310) Bukov kozliček <i>Mormimus funereus</i> (1089) Veliki navadni netopir <i>Myotis bechsteinii</i> (1323) Alpski kozliček <i>Rosalia alpina</i> (1087) Veliki pupek <i>Triturus carnifex</i> (1167) Rjavi medved <i>Ursus arctos</i> (1354) Kapelj <i>Cottus gobio</i> (1163) Soška postrv <i>Salmo marmoratus</i> (1107) 91K0 Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion)) 8310 Jame, ki niso odprte za javnost 6430 Nižinske in montanske do alpinske hidrofilne robne združbe z visokim steblikovjem

4.6 NAČRTI ZA UPRAVLJANJE VAROVANIH OBMOČIJ IN USMERITVE, KI IZHAJAJO IZ NJIH

Za Natura 2000 območja je pripravljen Programu upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2015 – 2020 (vlada sprejela 28. 5. 2015) (Priloga 6.1). Usmeritve so podane poglavju 4.1 tega Dodatka.

Za območje obravnavanega plana je izdan Letni lovsko upravljalovski načrt za XII. Zahodno visoko kraško lovsko upravljalovski območje za leto 2018. Na območju občine se po podatkih načrta od divjadi pojavljajo predvsem srnjad, jelenjad, damjak, gams, divji prašič, lisica, jazbec, fazan, poljski zajec, kuna belica, kuna zlatica, navadni polh, šoja, sraka, siva vrana, pižmovka, poljska jerebica in rasa mlakarica katerih populacije so razmeroma dobro ohranjene.

4.7 OPIS OBSTOJEČEGA IZHODIŠČNEGA STANJA OBMOČJA

4.7.1 POO Trnovski gozd – Nanos

Severozahodni del visokih dinarskih planot s številnimi jamami in brezni ter ostanki ledeniškega delovanja. Območje porašča velika sklenjena gozdna površina, ki je življenjski prostor in selitveni koridor velikih zveri (medved, volk in ris). V vršnih delih ter na južnih in zahodnih obronkih so

obsežna travišča s pestro floro. Na severnem in južnem robu Trnovskega gozda so rastišča hladnikovke, ki raste samo tu in nikjer drugje na svetu. V strmih predelu s prepadnimi stenami na zahodnih obronkih Nanosa dobro uspeva črnika in mestoma tvori gozdno združbo. Gozdovi, travišča in skalne stene so življenjski prostor različnih evropsko ogroženih živalskih vrst hroščev, metuljev, netopirjev...

4.7.2 Krajski park Zgornja Idrija

Krajski park Zgornja Idrija obsega območja kultivirane narave, ki združujejo značilno krajino s sestavinami naravne in kulturne dediščine. Ker se območje parka nahaja na prehodu med vzhodnimi Alpami in Dinarskim gorstvom in se tu odražajo klimatski vplivi tako sredozemskih kot tudi atlantskih zračnih mas, so naravne značilnosti področja izjemno raznolike. Geopark Idrija se nahaja na stiku alpskega in dinarskega sveta. Kar četrtno območje geoparka obsega višjeležeči uravnan planotast svet, ki na vzhodnem delu območja obsega zakraselo planotasto Rovtarsko hribovje. Zahodni del geoparka obsega Vojsarsko palnato, planotast svet okoli Krnic in Šebrelj ter terase v Čekovniku. Na planotah je razvit osameli kras s plitvim podzemeljskim pretakanjem in redkimi kraškimi pojavi. Južni del geoparka se strmo dviga nad dolino Idrijce in obsega Črnovrško planoto s Črnovrškim in Zadloškim kraškim poljem. Tu je značilen globoki kras. Skrajni južni del črnovrške planote obdajajo strma pobočja z vrhovi od 900 do 1200 m. Planote medsebojno ločujejo globoke doline s strmimi pobočji, po katerih tečejo vodotoki, med njimi so mnogi hudourniški. Najpomembnejša vodotoka sta Idrija in Belca, ki sta v idrijski svet zarezali globoke doline, ki se združita v Idrijski Beli in se kot Idrija vijeta naprej vse do Mosta na Soči. Fitogeografsko in geomorfološko se gozdnati svet idrijskega območja se vendarle bolj navezuje na dinarski kakor na alpski gorski sistem. Osrednja gozdna združba na Idrijskem, je dinarski jelovo-bukov gozd (*Omphalodo Fagetum Abieti-Fagetum dinaricum*) v višinskem pasu od (400) 500 do 1250 m. Gozdovi so po številu praprotnic in cvetnic zelo bogati. Idrijski gozdovi so del Trnovskega gozda, ki se drži sklenjenih gozdnih kompleksov tja do hrvaških gozdov. Tako se tu pojavljajo, živijo in celo tudi množijo vrste velikih sesalcev (medved, volk, kun, vidra, divje mačke, jeleni, srnjad, divji prašiči...) ter vrste drobnih sesalcev (polh in drugi glodalci, ježi, rovke, netopirji,...).

4.8 KLJUČNE ZNAČILNOSTI KVALIFIKACIJSKIH VRST IN HABITATNIH TIPOV NA OBRAVNAVANIH OBMOČJIH

V spodnji tabeli so predstavljene oznake populacij ter ocene kvalitete območja obravnavanih kvalifikacijskih vrst Natura 2000 območja Trnovski gozd - Nanos (SI3000255).

Tabela 5: Oznaka populacije ter ocena kvalitete območja za kvalifikacijske vrste na obravnavanem Natura 2000 območju Trnovski gozd - Nanos (SI3000255) (Naravovarstveni atlas 2018)

Vrsta	Podatek o populaciji	Gostota in velikost populacije	Stopnja ohranjenosti	Stopnja izolacije	Splošna ocena
Navadni koščak <i>Austropotamobius torrentium</i> (1093)	P	C	B	C	B
Širokouhi netopir <i>Barbastella barbastellus</i> (1308)	P	C	A	C	B
Hribski urh <i>Bombina variegata</i> (1193)	R	C	B	C	C
Volk <i>Canis lupus</i> (1352)	C	B	B	A	B
Močvirski krešič <i>Carabus variolosus</i> (4014)	R	C	A	A	B
Lepi čeveljc <i>Cypridium calceolus</i> (1902)	V	C	A	B	B
Ris <i>Lynx lynx</i> (1361)	C	C	B	A	B
Dolgokrili netopir <i>Miniopterus schreibersii</i> (1310)	1200	B	B	B	B
Bukov kozliček <i>Morimus funereus</i> (1089)	C	C	B	C	B
Veliki navadni netopir <i>Myotis bechsteinii</i> (1323)	P	A	A	C	B
Alpski kozliček <i>Rosalia alpina</i> (1087)	R	C	B	C	B

Veliki pupek <i>Triturus carnifex</i> (1167)	R	C	B	C	B
Rjavi medved <i>Ursus arctos</i> (1354)	C	B	A	A	A
Kapelj <i>Cottus gobio</i> (1163)	P	C	B	A	A
Soška postrv <i>Salmo marmoratus</i> (1107)	P	C	A	C	A
91K0 Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion))	43 % delež povr.	A	B	B	B
8310 Jame, ki niso odprte za javnost	2 % delež povr.	A	B	A	A
6430 Nižinske in montanske do alpinske hidrofilne robne združbe z visokim steblikovjem	1 % delež povr	B	C	B	B

Legenda:

Podatek o populaciji: P – prisoten, C – pogost, R – redek, V – zelo redek

Gostota in velikost populacije: A: 100%>=p>15%, B: 15%>=p>2%, C: 2%>=p>0%, D: neznačilno pojavljanje

Stopnja ohranjenosti: A: odlična stopnja ohranjenosti, B: dobra stopnja ohranjenosti, C: povprečna ali zmanjšana stopnja ohranjenosti

Stopnja izolacije: A: populacija je (skoraj) izolirana, B: populacija ni izolirana, ampak je na robu meje razširjenosti, C: populacija ni izolirana na širšem območju razširjenosti

Splošna ocena: A: odlična vrednost, B: dobra vrednost, C: značilna vrednost

Tabela 6: Splošne značilnosti obravnavanih kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov Natura 2000 območja

Vrsta/HT	Ekološke zahteve vrste	Ogroženost vrste
Navadni koščak	Najdemo ga v tekočih vodah, v hladnejših, senčnih potokih širine 0,3m do 2,3m z globino vode od 0,2 do 1,2m. Pogosto naseljuje vlažne hribovske in gorske grape z manjšim pretokom vode. Živi v mirnejših predelih potoka in tolmunih, na dnu v litoralnem pasu. Nikoli se ne zadržuje v matici potoka, temveč ob bregu, pod in med kamni, v spodjedah, luknjah brežin, skalometih ... Večkrat ga najdemo v potokih z veliko odpadlega listja in prisotnostjo nižjih rakov iz družine Gammaridae (Bertok et al., 2003).	Ogroža ga onesnaževanje, uničevanje, spreminjanje življenjskega prostora. Nekoč je bil ogrožen zaradi boleznih račje kuge, danes pa ga ogroža predvsem organsko onesnaževanje (komunalno), mehanski posegi v vodotoke (regulacije, zadrževalniki), rabe vode za različne namene, prisotnost in širitve tujerodnega signalnega raka (Bertok et al., 2003).
Širokouhi netopir	Prebiva v gozdnatih rečnih dolinah in pobočjih. Večinoma se zateka v stavbe in drevesne dupline, v zelo mrzlem vremenu pa hibernira v jamah. Lovi nad vodo, nad drevesnimi krošnjami in ob gozdnem robu (Kryštufek et al., 2003).	Največji vir ogrožanj verjetno predstavljajo znajševanje razpoložljive hrane in izguba zatočišč tudi zaradi rabe zaščitnih sredstev za les (Kryštufek et al., 2003).
Hribski urh	Splošno razširjena vrsta, ki živi od nižin pa do gozdne meje montanskega pasu. Hribski urh je šibko konkurenčna pionirska vrsta, ki naseljuje življenjske prostore v zgodnjem stadiju naravne sukcesije, ko je prisotnih manj plenilcev in kompetitorjev. Nezasenčene občasne luže v gozdu ali blizu njega so tipična mrestišča hribskega urha. Marsikatera od teh pionirskih življenjskih okolij so v sedanjem času nastala kot rezultat človeške aktivnosti (glinokopi, kamnolomi, kolesnice v gozdu) (Poboljšaj & Lešnik, 2003)	Ogroža ga nenadzorovana urbanizacija (razpršena poselitve), spremembe v kmetistvu, izginjanje ekstenzivnih kmetijskih površin na račun intenzifikacije kmetijstva, promet in gradnja infrastrukture, odstranjevanje mejic in podobnih migratornih koridorjev, zasipavanje in uničevanje mokrišč, nevzdrževanje in uničevanje mlak in kalov, tujerodne in invazivne živalske ter rastlinske vrste, naseljevanje rib v stoječe vode in potoke, onesnaževanje voda (Poboljšaj & Lešnik, 2003).
Volk	Volk glede izbire habitata ni izbirčen. Živi namreč v različnih tipih habitata, kar kaže njegova razširjenost po Evropskem prostoru. Ustrezajo mu široka gozdnata prostranstva, vseeno pa ni moč govoriti o volku kot o tipično gozdni vrsti. Ugajajo mu prepletenost gozdov z jasami, kjer najdeta življenjski prostor tudi vrsti, ki tvorita njegov osnovni jedilnik – srnjad in jelenjad (Jozonovič, 2003).	Glavni vzrok ogroženosti je pomanjkanje obsežnih redko poseljenih krajin, nelegalen odstrel, izgube na prometnicah, križanje z domačimi psi, neustrezni ukrepi za zmanjšanje škod v kmetijstvu, in nedogovorjeni cilji v lovstvu (Golob & Skudnik, 2007).
Močvirski krešič	Močvirski krešič je vrsta vezana na močvirske gozdove porasle večinoma s sivo ali črno jelšo v nižinskem in kolinskem pasu. Razvoj vrste poteka v vodi, v manjših in večjih naravnih potoki tudi živijo in lovijo. Prezimijo zakopani v mehko zemljo, v	Ogrožajo ga vsaki posegi v njegov življenjski prostor (urbanizacija, regulacija vodotokov, redčenje dreves in onesnaževanje vodotokov. V primeru manjših populacij ga ogrožajo tudi zbiratelji – izlov (Drovenik & Pirnat, 2003).

	erodirane brežine ali v trhlem razpadajočem lesu (Drovenik & Pirnat, 2003)	
Lepi čevljec	Lepi čevljec je trajnica, ki cveti od konca maja do konca junija. Uspeva v svetlih gozdovih in na robovih gozdov v kolinskem in montanskem pasu. Najdemo ga predvsem na zmerno suhih, polsenčnih rastiščih, na senčnih rastiščih raste tudi na svežih, s hranili bogatih tleh, medtem ko so sončna rastišča bolj pusta in suha. V Sloveniji jo najdemo največkrat v bukovih in mešanih gozdovih submontanskega, montanskega in altimontanskega pasu ter v smrekovju. Uvrščamo ga med značilne vrste bukovih gozdov (Jogan v Čušin et al., 2004).	Ogrožajo ga: nabiranje zaradi njegove atraktivnosti, pretiran vnos dušika v okolje, naravna sukcesija, ki vodi v vse večjo zasenčenost, vse manjša razdrobljenost habitatov na račun opuščanja mozaične rabe krajine, pogozdovanje in spremenjeno gospodarjenje z gozdovi (Jogan v Čušin et al., 2004).
Ris	V preteklosti je bil ris razširjen po skoraj celotnem evropskem prostoru. Ris ni specialist v izboru habitata, živi v vseh prehodnih oblikah gozdov, terenih in podnebju. Najraje živi v visokem gozdu z veliko podrasti, kjer tvorita znaten delež drevesnih vrst jelka in smreka, ki sta podvrženi vremenskim ujmam. Podrta drevesa namreč ris lahko uporablja za lov, ko preži na plen v zasedi. Degradacija habitata ni bila ključna za iztrebitev risa v preteklosti, temveč intenzivno preganjanje in prelov. Številčnost risa, populacijska gostota, prirastek in velikost teritorija risa je odvisna predvsem od plena. Ris je izključno mesojed. Ris je bil na prelomu iz 19. v 20. stoletje iztrebljen tudi v Sloveniji, kjer je bil leta 1973 ponovno naseljen (Jozonovič, 2003).	Risa trenutno najbolj ogroža človek z svojimi različnimi dejavnostmi, saj povzroča smrtnost s povozi na prometnicah (železnice in ceste), z ilegalnim lovom in s prelovom (Jozonovič, 2003).
Dolgokrili netopir	Dolgokrili netopir je jamska vrsta, ki se le izjemoma pojavlja na podstrešjih. Zanj so značilne razmeroma dolge sezonske selitve, ki presegajo tudi 100 km in celo 500 km (Kryštufek et al., 2003).	Vrsta je skrajno ranljiva. Vrsta je ogrožena zaradi specifičnih zahtev glede zatočišč, ker gre za robno populacijo in ker splošni trendi v Evropi kažejo v zmanjševanju populacije (Kryštufek et al., 2003).
Bukov kozliček	Razvoj bukovega kozlička traja tri do štiri leta. Tako ličinke kot odrasli hrošči so polifagi in se prehranjujejo z lesom. Samice jajčeca odlagajo v jamice, ki jih izdolbejo s čeljustmi, predvsem v les bukev. Ličinke se prehranjujejo pod lubjem. Število najdb bukovih kozličkov je večje v južni in zahodni Sloveniji (Drovenik & Pirnat, 2003).	Bukovega kozlička ogorža postavitve pšrometnic v prostor, saj im reduciarn drugi par kril in ne leti, kljub temu pa je znano, da lahko posamezen osebek prehodi veliko razdaljo. Grožnjo predstavlja tudizbirateljstvo (Drovenik & Pirnat, 2003).
Veliki navadni netopir	Veliki navadni netopir je v izbiri habitata omejen na gozdove, še zlasti listopadne in je adaptiran na stabilen gozdni habitat. V Sloveniji ga najdemo predvsem v dinarskih bukovo jelovih gozdovih na Kočevskem Rogu. Zateka se v drevesna dupla, še posebno v času kotitve, najdemo pa ga tudi v gnezdilnicah. Prezimuje v stavbah, jamah in podzemnih rovih. Lovi nočne metulje, košeninarje, brahicerkne dvokrilce, hrošče, suhe južine, pajke ipd. Plen lovi v letu ali pa ga pobira s podlage (Kryštufek et al., 2003).	Verjetno ga najbolj ogrožajo motnje na prezimovališčih in odstranjevanje dreves z duplinami (Kryštufek et al., 2003).
Alpski kozliček	Poseljuje toplejše predele bukovih gozdov, ki vsebujejo večje število odmirajočih ali starejših dreves. Njihov habitat so namreč zelo oslabela ali odmrla drevesa, ki so soncu izpostavljena več ur dnevno. Pojavljajo se v pasu med 600 in 1200m nadmorske višine. Osebkje najdemo tudi na posekanem bukovem lesu, ki pa mora biti že tako izsušen, da del lubja že odstopa. Samice poleg izsušenega lesa odlagajo jajčeca še v svež bukov les in v panje (Golob & Skudnik, 2007).	Potencialno ga ogroža pomanjkanje suhega, oslabelega bukovega drevja na toplih legah. Ogroža ga odstranjevanje podrtih dreves iz gozda v juliju in avgustu. Neugodno pa je tudi dolgotrajno puščanje bukovih sortimentov v gozdu v poznopomladanskem ali poletnem času, saj ti delujejo kot lovna drevesa. Ogrožajo ga tudi zbiralci (Golob & Skudnik, 2007).

Veliki pupek	Vrsta je splošno razširjena in živi od nižin pa do montanskega pasu do gozdne meje. Velikosti sklenjenih območij habitatov, ki jih naseljujejo določene populacije, so odvisne od tipa krajine, razgibanosti terena, števila kvalitetnih mrestišč in oddaljenosti do prezimovališč. Najraje se pari v srednje velikih kalih ali stoječih mirnih vodah z bujno vegetacijo in čisto vodo, ki se zelo redko izsušijo. Kopenski habitati mu predstavljajo pomemben prehranjevalni habitat in prezimovališče. Kot prehranjevalni habitat so primerni predvsem ekstenzivni vlažni travniki, prezimovališča pa najde v grmiščih ali v gozdu, predvsem v zavetju vlažnih mesti pod kamni, v skalnih razpokah in luknjah, pod ali v razpadajočem lesu in podobno (Poboljšaj & Lešnik, 2003).	Ogroža ga nenadzorovana urbanizacija (razpršena poselitev), spremembe v kmetistvu, izginjanje ekstenzivnih kmetijskih površin na račun intenzifikacije kmetijstva, promet in gradnja infrastrukture, sanacije in ureditve gramoznic in glinokopov (intenzivno ribogojstvo, ribištvo, rekreacija...), odstranjevanje mejic in podobnih migratornih koridorjev, zasipavanje in uničevanje mokrišč, nevzdrževanje in uničevanje mlak in kalov, tujerodne in invazivne živalske ter rastlinske vrste, naseljevanje rib v stoječe vode in potoke, onesnaževanje voda (Poboljšaj & Lešnik, 2003).
Rjavi medved	Večji del nekoč primerne habitatata za medveda danes zanj ni več primeren. Osnovne komponente medvedjega habitatata so: hrana, kritje in nemoten prostor (brlogi) za zimsko spanje. Medved je vrsta z zelo velikimi življenjskimi areali, zato za svoje življenje potrebuje velike gozdne površine. V Sloveniji tipičen habitat predstavljajo strnjeni gozdovi visokega Krasa na Kočevskem in Notranjskem, ki se prek avtoceste Ljubljana – Kozina širi na njegove zahodne robove – Trnovski gozd, Hrušico in nanos, na skrajnem zahodnem robu preliva v t.i. nizke Kras, na vzhodnem robu v Gorjance, na severu pa v Krimsko – mokrško pogorje. Medved je omnivor, katerega osnovna prehrana je rastlinska in sezonsko pogojena (Jozonovič, 2003).	Glavni vzrok ogroženosti rjavega medveda je pomanjkanje obsežnih, redko poseljenih površin, ki ne bi bile pod vplivom človeških dejavnosti in jih ne bi delili različni koridorji. Ogrožajo ga še izgube na prometnicah, ne povsem dodelani ukrepi za zmanjševanje škod v kmetijstvu, nedodelani ukrepi za zmanjševanje srečanj s človekom (Golob & Skudnik, 2007).
Kapelj	Kapelj je 8-18 cm dolga riba s ploščatim, gladkim in sluzastim telesom. Glava je široka in ploščata, gobec je velik. Na robu škržnega poklopca je trn. Prsne plavuti so velike in pahljačaste. Živi v čistih, hitro tekočih vodah in v hladnih jezerih s kamnitim dnom. Drsti se februarja do maja, samica pilepi ikre na kamen, samec pa jih čuva do izvalitve. Hrani se z ličinkami žuželk, polži, rakci in drugimi talnimi živalmi. V Sloveniji ga najdemo v manjših, hitro tekočih in čistih potokih in rekah obeh porečij. (Naravovarstveni atlas, 2018)	Ogrožajo ga hidrorregulacije, organsko onesnaženje voda in načrtno iztrebljanje v t.i. postrvjih gojitvenih potokih. (Naravovarstveni atlas, 2018)
Soška postrv	Je endemna riba jadranskega povodja (včasih edina postrvja vrsta, ki je naseljevala naše vodotoke). Zraste tudi do 140 cm, telo je podolgovato valjasto, z olivnorjavim ali olivnozelenim rumenkasto-sivkastim marmoriranim vzorcem, boki so rahlo bakreni, pri odraslih vedno brez temnih pik. Pri samcih je spodnja čeljust kavljasto zakrivljena. Naseljuje vodotoke s poletno temperaturo do 15oC in zimsko med 2o do 3oC. Pogosta v zgornjem toku porečij kjer predstavlja več kot 70% postrvje populacije, medtem ko je v spodnjem toku redkejša. Večje ribe se zadržujejo v globljih predelih in tolmunih, manjše pa v plitvejših neporaščenih delih s prodatim dnom. Drsti se od konca oktobra do začetka januarja (v Soči se drstijo v novembru in decembru). Drst poteka na prodatih plitvinah na globini 60-80 cm v glavnem rečnem toku, ob visokih vodostajih pa v pritokih. Mladice se hranijo z vodnimi nevretenčarji, odrasli osebk pa	Ogrožajo jo križanje (gensko onesnaženje) s potočno postrvjo, tekmovanje in krivolov, regulacije vodotokov, črpanje gramozov ter gradnje jezov in akumulacij. (Naravovarstveni atlas, 2018)

	plenijo ribe. (Naravovarstveni atlas, 2018)	
91K0	Ilirski bukovi gozdovi rastejo na karbonatni podlagi na nadmorski višini 600-1400 m. Sestavlja jih več različnih združb (dinarski podgorski bukovi gozdovi, bukovi gozdovi z jelko, visokogorski bukovi gozdovi), zanje je značilna večja vrstna pestrost kot za ostale bukove gozdove. V Sloveniji so najbolje ohranjeni v dinarskem svetu, pojavljajo pa se tudi v Alpah in ponekod v vzhodni Sloveniji (Orlica, Bohor, Kum, Boč, Donačka gora). (Naravovarstveni atlas, 2018)	V preteklosti jih je ponekod ogrožalo panjevsko gospodarjenje, steljarjenje in gozdna paša, sedaj pa mestoma pospeševanje smreke in otežkočeno pomlajevanje zaradi objedanja. (Naravovarstveni atlas, 2018)
8310	To so jame, vključno s pripadajočimi vodnimi telesi, ki niso odprte za javnost in so življenjski prostor specializiranih ali endemičnih vrst živali. Mednje sodijo različni nevretenčarji, zlasti hrošči, raki in mehkužci, ki imajo praviloma zelo omejeno razširjenost. Jame so prezimovališče in kotišče številnih netopirjev ter življenjski prostor človeške ribice. V Sloveniji jih najdemo v dinarskem svetu. (Naravovarstveni atlas, 2018)	Ogrožajo jih onesnaževanje voda, množičen obisk turistov (osvetlitev, hrup) in ponekod odlaganje odpadkov. (Naravovarstveni atlas, 2018)
6430	Visoka steblikovja združujejo dva habitata tipa, ki se ekološko razlikujeta. Eden se pojavlja v Alpah in predgorju na stalno vlažnih, zasenčenih tleh ob zgornjih tokovih vodotokov in v senčnih dolinah med hribovjem, pogosto na neapneni podlagi. Drugi se pojavlja raztreseno po nižinah po vsej Sloveniji na vlažnih sedimentih ob tekočih in stoječih vodah ali pa na predelih z visoko podtalnico. Najdemo ga na odprtih rastiščih, prenese tudi večje količine hranil. Ponavadi se pojavlja v pasovih. (Naravovarstveni atlas, 2018)	Prvega ogrožajo posegi v alpske doline in potoke (ceste, regulacije, zajezitve, izsekavanje gozda, ki spremenijo hidrografski režim in vlažnostne razmere). Drugega ogrožajo številne tujerodne vrste, ki ga ponekod v celoti nadomestijo, posegi v vodni režim in utrjevanje brežin. (Naravovarstveni atlas, 2018)

4.8.1 Podatki o pojavljanju kvalifikacijskih vrst na širšem vplivnem območju posega

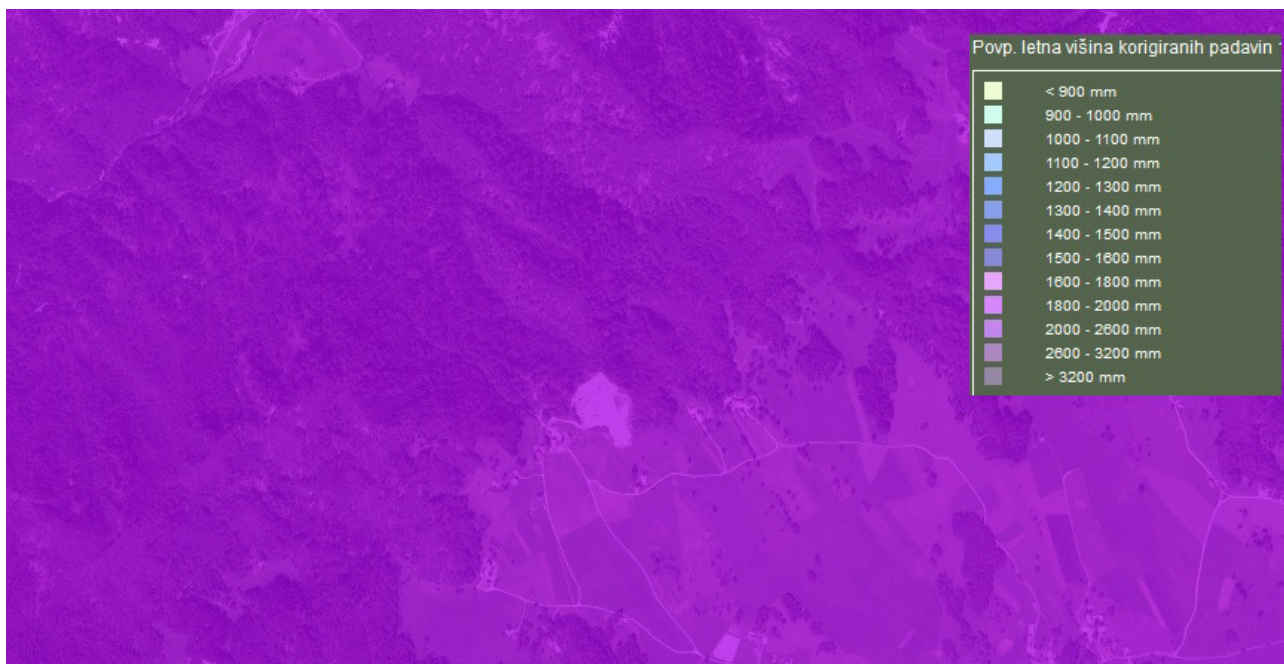
V vplivnem območju obravnavanega posega ni bilo zabeleženih kvalifikacijskih vrst, so pa te bile zabeležene v njegovi širši okolici. Te so predstavljene v spodnji tabeli.

Vrsta	Lokacija	Leto podatka; Vir	Oddaljenost od meje OPPN
Kranjski jeglič	Idrijska Bela, za Lavrinom	2003; Terpin R., 2003: Kranjski jeglič na idrijsko-cerkljanskem ozemlju	700 m
Rjavi medved	Idrijska Bela Mrzli log	Adamič, M, 1997: Te expanding brown bear population of Slovenia	1000 m 1500 m
Navadni ris	Zadlog, zaselek Mala Gora Kmetija Kalar, Mrzli log	1997; Rozman, S., 2000: Primernost in pomen območja Triglavskega narodnega parka za življenje risa	1200 m 1700 m

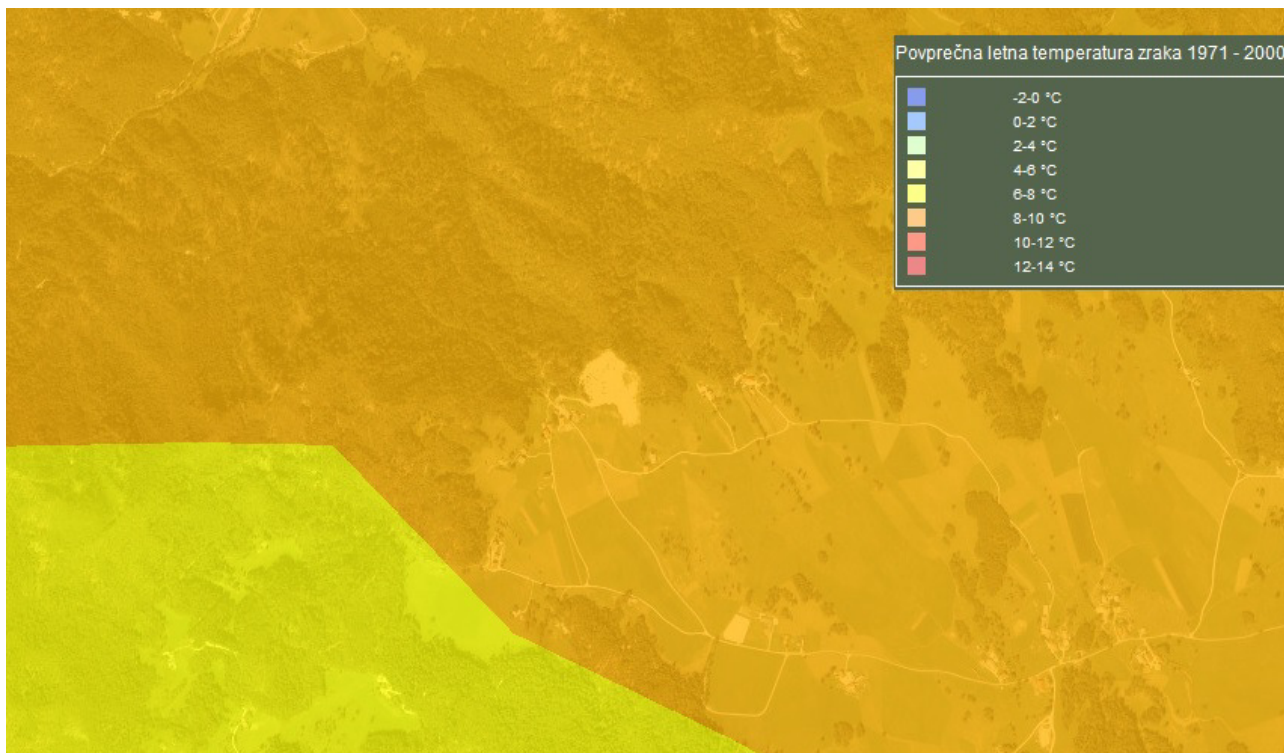
4.9 PODATKI O SEZONSKIH VPLIVIH IN VPLIVIH NARAVNIH MOTENJ NA KLJUČNE HABITATE ALI VRSTE NA OBMOČJU

Širše območje OPPN je imelo povprečno letno višino korigiranih padavin 2.000 – 2.600 mm (podatki 1971- 2000) (slika spodaj). Povprečna letna temperatura zraka (podatki 1971-2000) je bila na širšem območju OPPN 8 - 10°C (slika spodaj) (ARSO, Atlas okolja, jun 2018).

Sezonske motnje lahko vplivajo na stanje habitatnih tipov in na same vrste preko klimatskih pogojev v različnih letnih časih in sicer preko sprememb v temperaturi zraka, količini padavin ter drugih vremenskih pojavov (neurja, suša, žled...).

Slika 6: Povprečna letna višina korigiranih padavin na območju OPPN (ARSO, Atlas okolja, jun 2018)

Slika 7: Povprečna letna temperatura zraka na območju OPPN (ARSO, Atlas okolja, jun 2018)

5. METODE PRESOJE VPLIVOV NA NARAVO

Dodatek za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe planov na varovana območja, za dve Natura 2000 območji in eno zavarovano območje, je pripravljen na osnovi pregleda razpoložljive strokovne literature in podatkov.

Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS. št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11) v 20., 21. in 23. členu opredeljuje podatke o metodah uporabljenih za ugotavljanje vplivov plana na stanje vrst oz. habitatnih tipov.

Povzeto po 20. členu pravilnika, ki vključuje ugotavljanje vplivov plana na stanje vrste oziroma habitatnega tipa:

- neposredni vpliv se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v naravo, ki je naveden v poglavjih I do XVIII Priloge 2 tega pravilnika, na območju neposrednega vpliva. Ugotovljeno območje neposrednega vpliva za konkretni poseg v naravo se lahko razlikuje od območja neposrednega vpliva te vrste posega v naravo iz Priloge 2 tega pravilnika, če to izhaja iz ugotovitev na terenu, podrobnejših podatkov o izvedbi posega v naravo in iz drugih dejanskih okoliščin.
- daljinski vpliv se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v naravo, ki je naveden v poglavjih I do XVIII Priloge 2 tega pravilnika, na območju daljinskega vpliva. Ugotovljeno območje daljinskega vpliva za konkretni poseg v naravo se lahko razlikuje od območja daljinskega vpliva te vrste posega v naravo iz Priloge 2 tega pravilnika, če to izhaja iz ugotovitev na terenu, podrobnejših podatkov o izvedbi posega v naravo in iz drugih dejanskih okoliščin,
- kumulativni vpliv se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v naravo na varovanem območju, na katerem so bili po 1. maju 2004 že presojeni in potrjeni plani ali posegi v naravo ali so takšni plani ali posegi v naravo še v postopku presoje sprejemljivosti plana ali posega v naravo, v skladu s predpisi s področja ohranjanja narave.

Povzeto po 21. členu pravilnika, ki vključuje ocenjevanje značilnosti učinkov:

(1) Neposredni in daljinski vpliv se ocenjujeta na podlagi naslednjih učinkov:

a) učinka izgube habitata, ki vključuje:

- delež ali velikostni razred trajne (po zaključku posega v naravo) izgube območja habitata vrste oziroma habitatnega tipa, in
- delež ali velikostni razred začasne (v času izvajanja posega v naravo) izgube območja habitata vrste oziroma habitatnega tipa;

b) učinka spremembe kakovosti habitata, ki vključuje velikostni razred spremembe posebnih struktur ali rabe (primeroma: intenzifikacija ali opustitev) ali naravnih procesov, potrebnih za dolgoročno ohranitev vrste ali habitatnega tipa;

c) učinka spremembe abiotičnih dejavnikov, ki vključuje:

- velikostni razred spremembe ključnih indikativnih kemikalij (vključno z onesnaženjem), spremembe sevanja, osvetljevanja, hrupa, in
- velikostni razred spremembe vodnega režima, naravne dinamike vodotoka (vključno s poplavljanjem);

d) učinka razdrobitve oziroma izgube osebkov, ki vključuje:

- velikostni razred znižanja uspeha razmnoževanja in preživetja zaradi fragmentacije habitata v krajini,
- velikostni razred znižanja uspeha razmnoževanja in preživetja oziroma spremembo v stopnji smrtnosti zaradi postavitve ovir v habitat vrste, in

- velikostni razred zmanjšanja površine zaplat habitata vrste ali habitatnega tipa;
- e) učinka na populacijsko dinamiko vrste, ki vključuje:
- delež ali velikostni razred trajnega upada velikosti populacije vrste, in
  - delež ali velikostni razred začasnega upada velikosti populacije vrste.
- (2) Kumulativni vpliv se ocenjuje na podlagi naslednjih učinkov:
- velikostnega razreda znižanja uspeha razmnoževanja in preživetja vrste zaradi seštetih učinkov presojanega plana z učinki planov in posegov v naravo, ki so bili izvedeni ali odobreni po datumu iz četrtega odstavka prejšnjega člena ali so v času presoje v postopku presoje sprejemljivosti, in
  - velikostni razred trajne izgube območja habitata vrste oziroma habitatnega tipa zaradi seštetih učinkov presojanega plana z učinki planov in posegov v naravo, ki so bili izvedeni ali odobreni po datumu iz četrtega odstavka prejšnjega člena ali so v času presoje v postopku presoje sprejemljivosti.

Povzeto po 23. členu pravilnika, ki vključuje oceno posledic učinkov:

(1) Posledice učinkov na varstvene cilje varovanega območja se ocenjujejo zlasti, če iz predvidenih učinkov izhaja:

- povzročitev bistvene zamude v prizadevanjih za varstvene cilje varovanega območja,
- bistvenega prekinjanja ohranjanja ali napredovanja k varstvenim ciljem varovanega območja.

(2) Posledice učinkov na celovitost varovanega območja se ocenjujejo zlasti, če iz predvidenih učinkov izhaja:

- bistveno zmanjšanje območja habitatnih tipov ali habitatov vrst za katere je varovano območje določeno;
- bistveno zmanjšanje populacije vrst ali gostote vrst za katere je varovano območje določeno;
- bistveno spremembo ravnovesja med vrstami za katere je varovano območje določeno;
- bistveno zmanjšanje pestrosti vrst ali habitatnih tipov za katere je varovano območje določeno.

(3) Posledice učinkov na povezanost se ocenjujejo zlasti, če iz predvidenih učinkov izhaja bistveno zmanjšanje povezanosti omrežja, na katerega se plan nanaša z drugimi območji, upoštevajoč mobilnost vrst za katere je območje določeno.

(4) Pri zavarovanih območjih se pri posledicah učinkov ocenjuje vpliv na cilje zavarovanega območja, pri čemer se, poleg ciljev razvidnih iz predpisa o zavarovanju oziroma iz vrste zavarovanega območja, ocenjuje tudi vpliv na:

- lastnosti, zaradi katerih je območje zavarovano;
- lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravo vrednoto;
- celovitost značilne krajine, pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti;
- selitvene poti živali in gensko povezanost populacij rastlinskih in živalskih vrst s sosednjimi varovanimi območji oziroma ekološko pomembnimi območji, določenimi s predpisom o določitvi ekološko pomembnih območij.

V skladu s Pravilnikom, smo presojo posledice učinkov na varstvene cilje obravnavanega varovanega območja in njihovo celovitost ter povezanost ugotavljali v naslednjih velikostnih razredih:

Tabela 7: Lestvica velikostnih razredov vplivov izvedbe planov na varovana območja

Razred učinka	Opredelelitev razreda učinka
A	ni vpliva / pozitiven vpliv
B	nebistven vpliv
C	nebistven vpliv pod pogoji (ob izvedbi omilitvenih ukrepov)

D	bistven vpliv
E	uničujoč vpliv

Če se podocene in ocene za katerokoli posledico učinka ne uvrstijo v velikostni razred D ali E, vplivi plana na varstvene cilje varovanega območja in njegove celovitosti ter povezanosti niso škodljivi. Če se podocene in ocene za katerokoli posledico učinka uvrstijo v velikostni razred D ali E, so vplivi plana na varstvene cilje varovanega območja in njegove celovitosti ter povezanosti pomembni in škodljivi.

6. PODATKI O UGOTOVLJENIH VPLIVIH PLANA OPN IN NJIHOVI PRESOJI

Območje neposrednega in daljinskega vpliva smo določili na podlagi Priloge 2 Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11). Predvidene spremembe namenske rabe so podrobneje opredeljene po Prilogi 2.

Ocene vplivov plana na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe so podane v matrikah, kot jih predpisuje Priloga 6 (Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11)). Varstveni cilji so podrobneje opisani v poglavju 4.1 tega Dodatka in so opredeljeni na podlagi Naravovarstvenih smernic, Programa upravljanja območij Natura 2000 in posameznih javno dostopnih strokovnih podlag in zakonodajnih predpisov.

6.1 OPREDELITEV UGOTOVLJENIH VPLIVOV PLANA NA VARSTVENE CILJE, NA CELOVITOST TER POVEZANOST POO TRNOVSKI GOZD – NANOS (SI3000255)

V okviru obravnave predlagane spremembe plana smo ugotavljali vpliv na naslednje kvalifikacijske vrste Natura 2000 območja Trnovski gozd - Nanos: alpski kozliček, bukov kozliček, dolgokrili netopir, hribski urh, širokouhi netopir, lepi čeveljc, močvirski krešič, navadni koščak, navadni ris, rjavi medved, veliki navadni netopir, veliki pupek in volk ter na habitatne tipe Ilirski bukovi gozdovi, Jame, ki niso odprte za javnost in Nižinske in montanske do alpinske hidrofilne robne združbe z visokim steblikovjem.

Peskokop Kresov grič je obstoječ, kar pomeni da ta motnja v okolju že obstaja. S širitvijo kamnoloma se ne bo spremenila intenziteta izkoriščanja, razširila se bo pa sama površina pridobivalnega prostora. Območje posega je poraščeno z redkim drevjem in podrastjem, z območja načrtovane širitve je uporabnik gozdnih površin v preteklem obdobju po izjavi investitorja, že odstranil večji del drevja. Na podlagi navedenega sklepamo, da samo območje predvideno za širitev ni več optimalen habitat za obravnavane kvalifikacijske vrste. Kljub temu bi na vrste lahko vplivale različne dejavnosti in posegi ki bodo posledica širitve.

Na alpskega kozlička in bukovega kozlička bi lahko vplivala predvsem neustrezna odstranitev izsekanega drevja na območju širitve. Ker kozlički jajčeca odlagajo v sveže posekan les lahko, v kolikor les ni odstranjen iz območja dovolj hitro, kozlički v izkrčen les odložijo jajčeca. V primeru, da hrošči v les odložijo jajčeca, ta les pa je naknadno iz gozda odstranjen skupaj z jajčeci (ali ličinkami) to pomeni izgubo zaroda na določenem območju. Za zmanjšanje potencialnega vpliva na bukovega in alpskega kozlička je pomembno ustrezno spravilo posekanega drevja. 5. točka 29. člena Odloka predpisuje, da je potrebno les, ki je posekan v obdobju od 1. maja do 20. avgusta, iz območja strnjenih gozdov odstraniti v 14 dneh. Z upoštevanjem navedenega dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni.

Na močvirskega krešiča, navadnega koščaka in potencialno tudi kaplja ter soško postrv bi lahko predstavljal poseg v vodotok oz. spiranje materiala v hudournik in naprej v vodotok Belca. Kamnolom se namreč nahaja v povirnem delu hudournika in spiranje materiala v vodotok ki vplivalo na vse vodne organizme. Pri odstranjevanju drevja in kasneje humusne plasti ter pri odpiranju površin in izkopavanju je potrebno prevzeti vse tehnične ukrepe, ki bodo preprečili kakršnokoli

spiranje materiala ali dodatne erozijske procese. Odvodnjavanje vode znotraj območja posega in iz tega območja, je pomemben del vsakega načina izkoriščanja. Zato mora projekt za pridobitev koncesije vsebovati tudi osnovne rešitve za zagotavljanje načina odvodnjavanja, kolikor je to potrebno za določitev tehničnih rešitev za izvedbo. V Rudarskem projektu je navedeno, da je na podlagi videnega stanja, voda do sedaj sproti ponikala v tla, dopušča pa se možnost, da se z večanjem odprte in sanirane površine, poveča problem odvodnjavanja, ki je sicer ključnega pomena za uspešno izvedbo vsake sanacije. Po izvedbi II. faze posega, se zato, s smiselnim upoštevanjem smernic za varstvo voda, izdelava poseben načrt odvodnjavanja, s katerim se določi, na katerih lokacijah bo potrebno izdelati kanale in kje jih bo potrebno obložiti z betonskimi kanaletami, če bo to potrebno ter kje izdelati zadrževalnike oz. razbremenilnike hitrosti vodnega toka. Pri izdelavi tega načrta je treba upoštevati, da se na vseh mestih, kjer lahko voda povzroči večjo škodo ter na lokacijah, kjer se v bodoče to pričakuje, izdelajo kanali z betonskimi koritnicami in razbremenilniki za umirjanje hitrosti toka vode. V kolikor se bo izkazala potreba po ureditvi odvodnjavanja s kanaletami in zadrževalnikom mora biti to izvedeno na način, da se prepreči kaljenje vodotokov, ki tečejo v vodotok Belca in naprej v Idrijco. Podan je omilitven ukrep. Na vse vodne vrste pa bi lahko negativno vplivalo tudi morebitno onesnaženje v času del v kamnolomu. Pri izkoriščanju in urejanju je potrebno zagotoviti vse ukrepe za preprečitev onesnaženja. Podan je omilitven ukrep.

Na dolgokrilega in širokouhega netopirja širitev kamnoloma ne bo imela pomembnega vpliva. Obe vrsti bi sicer s širitvijo lahko izgubili del potencialnega prehranjevalnega habitata vendar glede na površino širitve v razmerju s preostalimi, za njiju primernimi, površinami ta izguba ne bo bistvena. Z izvedbo sanacije kamnoloma po končanju izkoriščanja se bo zmanjšal tudi vpliv na netopirje.

Dvoživki hribski urh in veliki pupek bi gozdno območje na katerem je načrtovanja širitev kamnoloma sicer lahko uporabljale ko kopenski habitat. Mrestenje na tem območju pa je zelo malo verjetno. Obe vrsti bosta s širitvijo izgubili del potencialnega kopenskega habitata. Negativen vpliv naju bi predstavljalo spiranje materiala v vodotoke. Tako kot za ostale vodne vrste obravnavane v zgornjih odstavkih, je tudi za zmanjšanje vpliva na hribskega urha in velikega pupka potrebno prevzeti določene omilitvene ukrepe.

Lepi čeveljc na območju širitve ni bil evidentiran. Lepi čeveljc raste predvsem v svetlih bukovih gozdovih. Na območju širitve se sicer na delu pojavlja prevladujoč bukov gozd, vendar prisotnost lepega čeveljca ni posebej verjetna, saj v bližini ni evidentiranih rastišč te redke vrste. Lepi čeveljc se pojavlja redko. Na Idrijskem sta v novejšem času potrjeni le dve nahajališči lepega čeveljca, obe v KP Zgornja Idrijca. Eno (bolj skromno) nahajališče je pod Bedrovo grapo pri Hudem polju, drugo (bogatejše) nahajališče je ob Senčnem potoku pri Idrijski Beli. Ocenjujemo, da se lepi čeveljc na območju širitve najverjetneje ne pojavlja, tudi notranja cona lepega čeveljca je ocenjena kot nezadostna. Omilitveni ukrepi niso potrebni.

Velike zveri – rjavi medved, volk in ris so občutljive na motnje v njihovem habitatu. Rjavi medved in ris sta bila evidentirana v oddaljenosti od 1000 m od območja OPPN. Povsem verjetno je, da vse vrste uporabljajo obsežne gozdne površine zahodno od območja OPPN. Iz mnenja Zavoda RS za varstvo narave – OE Nova Gorica (št.: 5-II-871/2-O-17/ACGKBMS z dne 08.11.2017) izhaja da, se obravnavano območje nahaja ob prehodu (prelazu) med dolino Belce in Zadlogom, ki ga živali uporabljajo za selitev. Na tem prelazu so bili najdeni tudi medvedji iztrebki. Z OPPN načrtovana širitev kamnoloma bi lahko povzročila npr. prekinitev selitvenih koridorjev in poslabšanje habitata velikih zveri (medveda, volka, risa). Pričakovati pa je tudi povečan konflikt s človekom kar posledično vpliva na manjšo toleranco prisotnosti npr. medveda in volka ter posledično večji odstrel. Za potrebe priprave Okoljskega poročila in Dodatka smo pridobili strokovno mnenje ZGS (št. 350-6/2018). Strokovno mnenje navaja sledeče:

Širše področje Kresovega griča spada v osrednje območje medveda, v območje se počasi širi tudi volk, dočim risa na tem območju več ne sledimo. Čez sam peskokop ne potekajo selitvene poti velikih zveri. Selitvene poti potekajo po koridorju Tisovec, mala gora, Zakrižna gora, Mrzli log, Javornik in po koridorju Randič, Griže, Pevc, Bela, Čekovnik, ter vertikalno med tema koridorjema po gozdnatih predelih.

Peskokop je del, oziroma rob naselja Zadlog, kjer pa se velike zveri ne zadržujejo. Prehodi velikih zveri preko kmetijsko intenzivno obdelanega območja Zadloga so redki, saj to ni življenjski habitat teh zveri.

V smislu drugega odstavka 30. člena Zakona o divjadi in lovstvu menimo, da širitev kamnoloma ne bo ožila življenjski prostor in zmanjšala prehranske možnosti velikih zveri, ter da ne bo spremenila naravni življenjski ritem velikih zveri z vnašanjem nemira, predvsem pa ne bo preprečila stike med populacijami zveri ali neposredno ogrozila življenje velikih zveri.

Strokovno mnenje z vidika vpliva širitve kamnoloma na velike zveri je podala tudi Lovska družina Javornik, ki navaja sledeče:

Po našem vedenju, ki temelji na dolgoletnih opazovanjih divjadi in spremljanju sledi in aktivnosti divjadi na tem področju lahko z gotovostjo trdimo, da čez peskokop ne potekajo nobene selitvene poti divjadi. Selitvene poti potekajo po koridorju Tisovec, Mala gora, Zakrižna gora, Mrzli log, Javornik in po koridorju Randič Griže, Pevc, Bela, Čekovnik ter vertikalno med temi koridorji po z gozdom bolj poraščenih predelih. Seveda je medved vedno prisoten tudi v okolici peskokopa saj je to del njegovega življenjskega okolja...

Tudi geografsko je kamnolom obdan z prepadnimi pobočji zahodno, severno in vzhodno preko katerih divjad ne prehaja najrajši. Južna stran peskokopa je obdana z hišami, hlevi in gospodarskimi poslopji. Ta vpliv naselja sega tudi v območje peskokopa, ki še zmanjšuje verjetnost, da bi se divjad zadrževala na območju peskokopa, oziroma bi ga uporabljala za selitvene poti...

Če pa katera od divjadi zaide na območje peskokopa, nima nobene ovire za prehod, saj peskokop ni fizično ograjen in to verjetno tudi v bodoče ni mišljeno. Poleg tega peskokop ne deluje v nočnem času, ko poteka večina migracij divjadi v naravi...

Strokovno mnenje LD Javornik navaja tudi, da iz uradnih podatkov spremljanja in genetskega vzorčenja medvedov v okviru LIFE DINAR BEAR noben vzorec iztrebka ni bil odvzet v bližini peskokopa.

Na podlagi navedenih strokovnih mnenj ocenjujemo vpliv na velike zveri kot nebistven.

Habitatni tip Ilirski bukovi gozdovi bo s širitvijo izgubil del svojih površin. Glede na velikost posega v primerjavi z površinami obravnavanega habitata, poseg ne bistveno vplival na celovitost habitatnega tipa. Na območju širitve, po navedbah ZGS, ni izjemno poudarjenih funkcij gozda, zato (tako ZGS) poseg ne bo bistveno negativno vplival na gozdni ekosistem in funkcije gozdov. Za zmanjšanje vpliva na HT Ilirski bukovi gozdovi pa je izjemno pomembna ustrezen in sprotna sanacija. Na HT pa bi lahko negativno vplivalo tudi morebitno onesnaženje v času del v kamnolomu. Pri izkoriščanju in urejanju je potrebno zagotoviti vse ukrepe za preprečitev onesnaženja. Podan je omilitven ukrep.

Na habitatni tip Jame, ki niso odprte za javnost širitve ne bo imela pomembnega vpliva. Ocenjujemo, da jam na območju širitve ni. Najbližja registrirana jama je jama Divji možje (katastrska št. 1171), ki je od območja širitve oddaljena cca. 1,8 km.

Vpliv na HT Nižinske in montanske do alpinske hidrofilne robne združbe bi lahko nastal s spiranjem materiala v vodotoke, kar bi posledično lahko vplivalo tudi na omenjen habitatni tip. HT Nižinske in montanske do alpinske hidrofilne robne združbe ima notranjo cono namreč opredeljeno v okolici Lavrinovega grabna. Za zmanjšanje vpliva na ta habitatni tip veljajo isti omilitveni ukrepi kot za vodne organizme.

Kljub navedenemu pa se vpliv obstoječega kamnoloma in širitve ustrezno zmanjša z sanacijo. Sanacija bo zmanjšala vpliv na velike zveri, netopirje in dvoživke. Skladno z rudarskim projektom se predvideva sprotne sanacije. Za pogozditev se bo uporabila avtohtona vegetacija. Za pogozditev vzhodne končne brežine, ki se mora izvesti ob primernem času in takoj po ozelenitvi zato urejene površine, se mora uporabiti sadike avtohtone bukve za zatravitev pa semena trav avtohtone vrste. Rast zasajenih sadik bukve se mora redno vizualno spremljati ter izvajati košnjo trave in posušene sadike takoj nadomestiti z novimi.

Tabela 8: Lestvica velikostnih razredov vplivov izvedbe planov na varovana območja

Kategorija učinka	Pomembnost učinka		Vpliv na celovitost območja	Vpliv na povezanost območja	Vpliv na varstvene cilje območja	
- delež ali velikostni razred trajne (po zaključku projekta) izgube območja habitata vrste oz. habitatnega tipa zaradi vpliva fizičnega prekrivanja	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	Navadni koščak	C	B	A	Glej tabelo 3	C
	Širokouhi netopir	B	A	A		B
	Hribski urh	C	A	A		C
	Volk	B	B	B		B
	Močvirski krešič	C	B	A		C
	Lepi čeveljc	B	A	A		B
	Ris	B	B	B		B
	Dolgokrili netopir	B	A	A		B
	Bukov kozliček	B	A	A		B
	Veliki navadni netopir	B	A	A		B
	Alpski kozliček	B	A	A		B
	Veliki pupek	C	B	A		C
	Rjavi medved	B	C	B		B
	Kapelj	C	B	A		C
	Soška postrv	C	B	A		C
91K0	B	A	A	B		
8310	B	A	A	B		
6430	C	B	A	C		
- delež ali velikostni razred začasne (v času izvajanja projekta) izgube območja habitata vrste oz. habitatnega tipa zaradi učinka fizičnega prekrivanja v času izvajanja projekta	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	Navadni koščak	C	B	A	Glej tabelo 3	C
	Širokouhi netopir	B	A	A		B
	Hribski urh	C	A	A		C
	Volk	B	B	B		B
	Močvirski krešič	C	B	A		C
	Lepi čeveljc	B	A	A		B
	Ris	B	B	B		B
	Dolgokrili netopir	B	A	A		B
	Bukov kozliček	B	A	A		B

	Veliki navadni netopir	B	A	A		B	
	Alpski kozliček	B	A	A		B	
	Veliki pupek	C	B	A		C	
	Rjavi medved	B	C	B		B	
	Kapelj	C	B	A		C	
	Soška postrv	C	B	A		C	
	91K0	B	A	A		B	
	8310	B	A	A		B	
	6430	C	B	A		C	
- velikostni razred spremembe posebnih struktur ali rabe (intenzifikacija ali opustitev) ali naravnih procesov, potrebnih za dolgoročno ohranitev vrste ali habitata tipa	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena	
	Navadni koščak	B	A	A	Glej tabelo 3	B	
	Širokouhi netopir	B	A	A		B	
	Hribski urh	B	A	A		B	
	Volk	B	A	A		B	
	Močvirski krešič	B	A	A		B	
	Lepi čeveljc	B	A	A		B	
	Ris	B	A	A		B	
	Dolgokrili netopir	B	A	A		B	
	Bukov kozliček	B	A	A		B	
	Veliki navadni netopir	B	A	A		B	
	Alpski kozliček	B	A	A		B	
	Veliki pupek	B	A	A		B	
	Rjavi medved		A	A			
	Kapelj	B	A	A		B	
	Soška postrv	B	A	A		B	
	91K0	B	A	A		B	
	8310	B	A	A		B	
	6430	B	A	A		B	
	- velikostni razred spremembe ključnih indikativnih kemikalij (tudi kot posledice onesnaženja), spremembe sevanja, osvetljevanja, hrupa	Vrsta/HT	Podocena	Podocena		Podocena	Varstveni cilji
Navadni koščak		C	B	A		Glej tabelo 3	C
Širokouhi netopir		B	A	A	B		
Hribski urh		C	A	A	C		
Volk		B	B	B	B		
Močvirski krešič		C	B	A	C		
Lepi čeveljc		B	A	A	B		
Ris		B	B	B	B		
Dolgokrili netopir		B	A	A	B		
Bukov kozliček		B	A	A	B		
Veliki navadni netopir		B	A	A	B		
Alpski kozliček		B	A	A	B		
Veliki pupek		C	B	A	C		
Rjavi medved		B	B	B	B		
Kapelj		C	B	A	C		
Soška postrv		C	B	A	C		
91K0		C	B	B	C		
8310		B	A	A	B		
6430		C	B	A	C		
- velikostni razred spremembe vodnega režima, naravne dinamike vodotoka (vključno s poplavljanjem)		Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena		Varstveni cilji
	Navadni koščak	C	B	B	Glej tabelo 3		C
	Širokouhi netopir	A	A	A		B	
	Hribski urh	C	B	B		C	
	Volk	A	A	A		B	

	Močvirski krešič	C	B	B		C
	Lepi čoveljc	A	A	A		B
	Ris	A	A	A		B
	Dolgokrili netopir	A	A	A		B
	Bukov kozliček	A	A	A		B
	Veliki navadni netopir	A	A	A		B
	Alpski kozliček	A	A	A		B
	Veliki pupek	C	B	B		C
	Rjavi medved	A	A	A		B
	Kapelj	C	B	B		C
	Soška postrv	C	B	B		C
	91K0	A	A	A		B
	8310	A	A	A		B
	6430	C	B	B		C
- velikostni razred znižanja uspeha razmnoževanja in preživetja zaradi fragmentacije habitata v pokrajini	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	Navadni koščak	A	A	A	Glej tabelo 3	A
	Širokouhi netopir	A	A	A		A
	Hribski urh	A	A	A		A
	Volk	B	B	B		B
	Močvirski krešič	A	A	A		A
	Lepi čoveljc	A	A	A		A
	Ris	B	B	B		B
	Dolgokrili netopir	A	A	A		A
	Bukov kozliček	A	A	A		A
	Veliki navadni netopir	A	A	A		A
	Alpski kozliček	A	A	A		A
	Veliki pupek	A	A	A		A
	Rjavi medved	B	B	B		B
	Kapelj	A	A	A		A
	Soška postrv	A	A	A		A
	91K0	A	A	A		A
	8310	A	A	A		A
	6430	A	A	A	A	
- velikostni razred znižanja uspeha razmnoževanja in preživetja oz. spremembo v stopnji smrtnosti zaradi postavitve ovir v habitat vrste	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena
	Navadni koščak	A	A	A	Glej tabelo 3	A
	Širokouhi netopir	A	A	A		A
	Hribski urh	A	A	A		A
	Volk	B	B	B		B
	Močvirski krešič	A	A	A		A
	Lepi čoveljc	A	A	A		A
	Ris	B	B	B		B
	Dolgokrili netopir	A	A	A		A
	Bukov kozliček	A	A	A		A
	Veliki navadni netopir	A	A	A		A
	Alpski kozliček	A	A	A		A
	Veliki pupek	A	A	A		A
	Rjavi medved	B	B	B		B
	Kapelj	A	A	A		A
	Soška postrv	A	A	A		A
	91K0	A	A	A		A
	8310	A	A	A		A
	6430	A	A	A	A	
- velikostni razred zmanjšanja	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni	Podocena

površine zaplat habitata vrste ali habitatnega tipa					cilji		
	Navadni koščak	C	B	A	Glej tabelo 3	C	
	Širokouhi netopir	B	A	A		B	
	Hribski urh	C	B	A		C	
	Volk	B	B	B		B	
	Močvirski krešič	C	B	A		C	
	Lepi čoveljc	B	A	A		B	
	Ris	B	B	B		B	
	Dolgokrili netopir	B	A	A		B	
	Bukov kozliček	B	A	A		B	
	Veliki navadni netopir	B	A	A		B	
	Alpski kozliček	B	A	A		B	
	Veliki pupek	C	B	A		C	
	Rjavi medved	B	C	B		B	
	Kapelj	C	B	A		C	
	Soška postrv	C	B	A		C	
	91K0	B	A	A		B	
8310	B	A	A	B			
6430	C	B	A	C			
- !samo za vrste! Odstotek trajnega upada velikosti populacije vrste	Vrsta/HT	Podocena	Podocena	Podocena	Varstveni cilji	Podocena	
	Navadni koščak	C	B	A	Glej tabelo 3	C	
	Širokouhi netopir	B	A	A		B	
	Hribski urh	C	B	A		C	
	Volk	B	B	B		B	
	Močvirski krešič	C	B	A		C	
	Lepi čoveljc	B	A	A		B	
	Ris	B	B	B		B	
	Dolgokrili netopir	B	A	A		B	
	Bukov kozliček	B	A	A		B	
	Veliki navadni netopir	B	A	A		B	
	Alpski kozliček	B	A	A		B	
	Veliki pupek	C	B	A		C	
	Rjavi medved	B	C	B		B	
	Kapelj	C	B	A		C	
	Soška postrv	C	B	A		C	
	- !samo za vrste! Odstotek začasnega upada velikosti populacije	Vrsta/HT	Podocena	Podocena		Podocena	Varstveni cilji
Navadni koščak		C	B	A		Glej tabelo 3	C
Širokouhi netopir		B	A	A	B		
Hribski urh		C	B	A	C		
Volk		B	B	B	B		
Močvirski krešič		C	B	A	C		
Lepi čoveljc		B	A	A	B		
Ris		B	B	B	B		
Dolgokrili netopir		B	A	A	B		
Bukov kozliček		B	A	A	B		
Veliki navadni netopir		B	A	A	B		
Alpski kozliček		B	A	A	B		
Veliki pupek		C	B	A	C		
Rjavi medved		B	C	B	B		
Kapelj		C	B	A	C		
Soška postrv		C	B	A	C		

6.2 OPREDELITEV UGOTOVLJENIH VPLIVOV PLANA NA VARSTVENE CILJE, NA CELOVITOST TER POVEZANOST KP ZGORNJA IDRIJCA

Obravnavan OPPN leži na skrajnem robu Krajinskega parka Zgornja Idrija. Iz tega razloga in dejstva, da gre za širitev obstoječe dejavnosti, ne pričakujemo pomembnih vplivov na krajinski park. Predlagamo, da se v okviru sanacije predvidi ureditvene točke namenjene ozaveščanju, popularizaciji in varstvu geološke dediščine (pojasnjevalne table, učilnica v naravi ipd.). Pri urejanju naravovarstvenih vsebin se lahko vključi ZRSVN za geološka pojasnila pa Geopark Idrija. Podan je omilitven ukrep (usmeritev).

6.3 ALTERNATIVNE REŠITVE

Alternativne variante pri sprejemanju izvedbenega plana OPPN niso bile predlagane. Pri posegu gre za širitev obstoječega kamnoloma, ki bo izvedena na mestu trenutnega pridobivalnega prostora, v skladu z rudarskim načrtom, zato alternativnih lokacijskih, prostorskih ali tehničnih rešitev v sklopu OPPN ni mogoče predlagati.

6.4 OMILITVENI UKREPI

6.4.1 Omilitveni ukrepi za POO Trnovski gozd - Nanos (SI3000255)

Tabela 9: Pregled omilitvenih ukrepov, ki so potrebni za zmanjšanje vpliva plana na kvalifikacijske vrste na Natura 2000 območju Trnovski gozd – Nanos (SI3000255)

Omilitveni ukrep	Prizadeta vrsta, HT	Časovni okvir izvedbe, nosilci izvedbe in načini spremljanja uspešnosti omilitvenega ukrepa
<ul style="list-style-type: none"> - Vse ureditve na obravnavanem območju naj se izvedejo na način, da se ne poslabšuje erozija v okolici peskokopa. V primeru, da se erozija pojavi izven območja kamnoloma se to nemudoma sanira. - Odvodnjavanje naj se uredi na način, da se ne poslabša stanje kalnosti v Lavrinovem grabnu oz. kateremkoli vodotoku, katerega povirno območje obsega peskokop ali njegovo okolico. - V nobeni od faz izkoriščanja ne sme prihajati do spiranja materiala v okoliške vodotoke. - Za dela v peskokopu se lahko uporabljajo le stroji, ki ne puščajo mineralnih olj, ne oddajajo prekomerne količine izpušnih plinov in ne povzročajo prekomernega hrupa. Izvajalec mora preprečiti padanje odpadkov, odtekanje cementnega mleka in drugih škodljivih tekočin v tla. 	Navadni koščak, Kapelj, Veliki pupek, Hribski urh, Soška postrv, HT 91K0	Ukrep je potrebno upoštevati v fazi načrtovanja in izvedbe. Prostorski načrtovalec, investitor. Pregled dokumentacije v fazi pridobitve naravovarstvenega soglasja.

6.4.2 Omilitveni ukrepi za KP Zgornja Idrija

Omilitveni ukrep	Prizadeto območje	Časovni okvir izvedbe, nosilci izvedbe in načini spremljanja uspešnosti omilitvenega ukrepa
- Predlagamo, da se v okviru sanacije predvidi ureditvene točke namenjene ozaveščanju, popularizaciji in varstvu geološke dediščine (pojasnjevalne table, učilnica v naravi ipd.). Pri urejanju naravovarstvenih vsebin se lahko vključi ZRSVN za geološka pojasnila pa Geopark Idrija.	KP Zgornja Idrija	Ukrep je potrebno upoštevati v fazi načrtovanja in izvedbe. Prostorski načrtovalec, investitor. Pregled dokumentacije v fazi pridobitve naravovarstvenega soglasja.

6.5 NAVEDBA MOREBITNIH NAČRTOVANIH ALI OBRAVNAVANIH POBUD ZA OHRANJANJE NARAVE

Na obravnavanem območju ni predlaganih pobud za ohranjanje narave.

7. PODLAGE ZA IZDELAVO DODATKA ZA PRESOJO SPREJEMLJIVOSTI VPLIVOV PLANA NA VAROVANA OBMOČJA

7.1 ZAKONODAJA

- Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja (Ur. l. RS, št. 2/06)
- Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji (MOP 2002)
- Strategija prostorskega razvoja Slovenije (Ur. l. RS, št. 76/04)
- Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst (Direktiva o habitatih)
- Direktiva Sveta 2009/147/ES z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prostoživečih ptic (Direktiva o pticah)
- Konvencija o varstvu prostoživečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njunih naravnih življenjskih prostorov (Bernska konvencija) (Ur. l. RS 17/99)
- Konvencija o varstvu selitvenih vrst prosto živečih živali (Bonnska konvencija) (Ur. l. RS-MP, št. 18/98, 27/99)
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Ur. l. RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15)
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11)
- Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Ur. l. RS 82/02, 42/10)
- Program upravljanja območij Natura 2000 2015-2020 (vlada sprejela 28. 5. 2015)
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Ur. l. RS 48/04, 33/13, 99/13)
- Uredba o habitatnih tipih (Ur. l. RS 112/03, 36/09, 33/13)
- Uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur. l. RS 81/07, 109/07, 62/10, 46/13)
- Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov in izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05)
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur. l. RS, št. 49/02, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 03/14)
- Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/04, 110/04, 115/07, 36/09, 15/14)
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14)
- Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Ur. l. RS, št. 52/02, 67/03)
- Zakon o ohranjanju narave (Ur. l. RS, št. 56/99, 31/00), (spremembe Ur.l. RS, št. 110/02-ZGO-1, 119/02, 22/2003-UPB1, 41/04, 96/04-UPB2, 61/06-ZDru-1, 63/07 Odl.US: Up-395/06-24, U-I-64/07-13, 117/07 Odl.US: U-I-76/07-9, 32/08 Odl.US: U-I-386/06-32, 8/10-ZSKZ-B, 31/18)
- Zakon o varstvu okolja (Ur. l. RS, št. 41/04, 17/06, 20/06, 28/06, 92/13 Skl.US: U-I-51/06-5, 39/06-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06 Odl.US: U-I-51/06-10, 112/06 Odl.US: U-I-40/06-10, 33/07- ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/2012, 57/2012, 97/2012 Odl.US: U-I-88/10-11, 30/16, 61/17 – GZ in 21/18 – ZNOrg)
- Zakon o vodah ZV-1 (Ur. l. RS, št. 67/02, 110/2002-ZGO-1, 2/2004-ZZdrI-A, 41/2004-ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15)

7.2 VIRI

- Atlas okolja, (http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso; jul 2018)
- Naravovarstveni atlas (<http://www.naravovarstveni-atlas.si/web/>, jul 2018)
- Kaliopa iObčina (<http://info.iobcina.si/iobcina3/>, jul 2018)
- Bertok M., Budihna N., Pov. M., 2003. Strokovne osnove za vzpostavljanje omrežja Natura 2000 ribe (Pisces), piškurji (Cyclostomata), raki desetonožci (Decapoda). Zavod za ribištvo Slovenije, Župančičeva 9, SI-1000 Ljubljana. (končno poročilo). Naročnik: Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, ARSO, Ljubljana
- Drovenik B. & A. Pirnat, 2003: Strokovna izhodišča za vzpostavljanje omrežja NATURA 2000. Hrošči (Coleptera) Biološki inštitut Jovana Hadžija ZRC SAZU, Novi trg 2, SI – 1000 Ljubljana
- Golob, A. & M. Skudnik, 2007. Priročnik o vrstah Natura 2000, ki so povezane z gozdom. Gozdarski inštitut Slovenije, Ljubljana
- Jogan N, 2004: *Cypripedium calceolus* L. - lepi čeveljc. V: Čušin et al., 2004: Natura 2000 v Sloveniji. Rastline. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2004
- Jozonovič M. 2003: Strokovno izhodišče za vzpostavljanje omrežja Natura 2000 – medved (*Ursus arctos*). Agencija RS za okolje, Ljubljana, 2003
- Jozonovič M. 2003: Strokovno izhodišče za vzpostavljanje omrežja Natura 2000 – ris (*Lynx lynx*). Agencija RS za okolje, Ljubljana, 2003
- Kryštufek, B., P. Presetnik & A. Šalamun, 2003. Strokovne osnove za vzpostavljanje omrežja Natura 2000: Netopirji (Chiroptera) (končno poročilo). Naročnik: Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, ARSO, Ljubljana. Prirodoslovni muzej Slovenije
- Pobješčaj, K. & A. Lešnik, 2003. Strokovna izhodišča za vzpostavljanje omrežja Natura 2000: Dvoživke (Amphibia) (končno poročilo). Naročnik: MOPE, ARSO, Ljubljana. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju